

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی رشته

حقوق خصوصی

Private Law

مقطع دکتری تخصصی

گروه علوم انسانی
پیشادهی کارگروه تخصصی حقوق

بافت

نام رشته: حقوق خصوصی	عنوان گرایش: -
گروه تحصیلی: علوم انسانی	دوره تحصیلی: دکتری تخصصی
زیرگروه تحصیلی: حقوق	نوع مصوبه: بازنگری
پیشنهادی: کارگروه تخصصی حقوق	تاریخ تصویب: ۱۴۰۱/۱۱/۱۰

برنامه درسی بازنگری شده دوره دکتری تخصصی رشته حقوق خصوصی در جلسه شماره ۲۱۹ تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۰ شورای تحول و ارتقای علوم انسانی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب این برنامه درسی در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی پذیرفته می‌شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- این برنامه درسی، جایگزین برنامه درسی رشته حقوق خصوصی مصوب جلسه ۲۵۶ تاریخ ۱۳۷۲/۰۲/۵ شورای عالی برنامه‌ریزی می‌شود.

ماده سه- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول‌های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ می‌شود.

ماده چهار- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر قاسم عموعابدینی
معاون آموزشی
و دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

دکتر رضا نقی‌زاده
مدیر کل دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی
و دبیر کمیسیون

اعضای کمیته تخصصی بازنگری دوره دکتری تخصصی حقوق خصوصی

۱. دکتر عیسائی تفرشی، محمد، عضو هیأت علمی دانشگاه تربیت مدرس (مسئول کمیته تخصصی)
۲. دکتر حسین زاده، جواد، عضو هیأت علمی دانشگاه علم و فرهنگ (دبیر کمیته تخصصی)
۳. دکتر الشریف، محمد مهدی، عضو هیأت علمی دانشگاه اصفهان
۴. دکتر سکوتی نسیمی، رضا، عضو هیأت علمی دانشگاه تبریز
۵. دکتر عبدی پور فرد، ابراهیم، عضو هیأت علمی دانشگاه قم
۶. دکتر قاسمی حامد، عباس، عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی
۷. دکتر قنواتی، جلیل، عضو هیأت علمی دانشگاه تهران - پردیس فارابی
۸. دکتر کریمی، عباس، عضو هیأت علمی دانشگاه تهران

مشارکت‌کنندگان در بازنگری تحولی برنامه درسی و سرفصل دروس دوره دکتری حقوق خصوصی

(به ترتیب حروف الفبا):

۱. دکتر ابهری، حمید، عضو هیأت علمی دانشگاه مازندران
۲. دکتر الشریف، محمد مهدی، عضو هیأت علمی دانشگاه اصفهان
۳. دکتر تقی پور، بهرام، عضو هیأت علمی دانشگاه خوارزمی
۴. دکتر حسن زاده، مهدی، عضو هیأت علمی دانشگاه قم
۵. دکتر حسین زاده، جواد، عضو هیأت علمی دانشگاه علم و فرهنگ
۶. دکتر حکمت نیا، محمود، عضو هیأت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۷. دکتر رحیمی، حبیب الله، عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبایی
۸. دکتر سکوتی نسیمی، رضا، عضو هیأت علمی دانشگاه تبریز
۹. دکتر عبدی پور فرد، ابراهیم، عضو هیأت علمی دانشگاه قم
۱۰. دکتر عیسائی تفرشی، محمد، عضو هیأت علمی دانشگاه تربیت مدرس
۱۱. دکتر قاسمی حامد، عباس، عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی
۱۲. دکتر قنواتی، جلیل، عضو هیأت علمی دانشگاه تهران - پردیس فارابی
۱۳. دکتر کریمی، عباس، عضو هیأت علمی دانشگاه تهران

کارگروه تخصصی حقوق

دی ۱۴۰۱

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

عنوان برنامه به فارسی: حقوق خصوصی	عنوان برنامه به انگلیسی: Private Law	رشته: حقوق خصوصی گرایش: ندارد
دوره (مقطع): کارشناسی ☐ کارشناسی ارشد ☐ دکتری تخصصی ☒		کارگروه: حقوق
نوع برنامه: تدوینی (تاسیسی) ☐ بازنگری تحولی ☒		تاریخ تدوین: ۱۳۷۲/۲/۵ تاریخ آخرین بازنگری: بهمن ۱۴۰۱

۱-۱- مقدمه

حقوق خصوصی گسترده‌ترین و مهم‌ترین شاخه حقوق است که تمامی روابط حقوقی اشخاص حقیقی و حقوقی جامعه با یکدیگر را در بستر معاملات و قراردادها، تجارت و کسب و کار، بنگاه‌های تجاری، بازارهای مالی و کالا و خدمات، اموال و مالکیت، خانواده و احوال شخصیه، تنظیم می‌کند و هنجارهای لازم را برای رفتار اجتماعی مطلوب ارائه می‌دهد و در صورت وقوع رفتارهای زیان بار نسبت به اشخاص حقیقی و حقوقی، قواعد لازم برای جبران خسارت زیان‌دیدگان را فراهم می‌کند.

ضرورت تحول در این رشته مهم حقوقی ناشی از آن است که رشد فزاینده فناوری و تأثیر مستقیم آن بر صنعت و تولید و پیشرفت شگرف ابزارهای ارتباطی به‌ویژه فناوری اطلاعات، تنوع کسب و کارها و فعالیت‌های اقتصادی، روابط اجتماعی و اقتصادی افراد جامعه را به شدت دستخوش تغییر و تحول نموده است. پویایی و تغییر مداوم بستر فعالیت‌ها و ارتباطات افراد جامعه در همه حوزه‌ها و انتقال بخش عظیمی از فعالیت‌های اقتصادی و کسب و کارها به فضای مجازی و گشوده شدن بازارهای جدیدی در این فضا تحت عنوان تجارت الکترونیکی، قواعد حقوق خصوصی به عنوان تنظیم‌گر این روابط را به شدت متأثر از خود و متحول ساخته است چرا که موضوعات و مسائل نوپدید در بسیاری از موارد، قواعد و راه‌حل‌های حقوقی جدیدی را می‌طلبد.

بنابراین، روزآمدی قواعد حقوق خصوصی به‌ویژه در حوزه حقوق قراردادها، حقوق تجارت، حقوق بازارهای مالی و ابزارهای مالی و ابزارهای پرداخت، تجارت الکترونیکی، اموال و مالکیت‌های جدید و نوپدید و همچنین لزوم کارآمدی این قواعد برای تحقق کارآیی اقتصادی و افزایش رفاه افراد جامعه و عدالت معاوضی، یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر و مستلزم تحول در این شاخه از حقوق است.

علاوه بر آن، «حقوق خصوصی ایران» واجد این ویژگی است که بخش مهمی از قواعد آن برگرفته یا متأثر از فقه و شریعت اسلامی است. این در حالی است که در نتیجه تحولات پرشتاب علم و فناوری و روابط اجتماعی و اقتصادی جوامع بشری از یک سوی و اجتناب ناپذیر بودن ارتباطات اجتماعی - اقتصادی افراد جامعه ایرانی با جهان خارج به ویژه در حوزه تجاری و تجارت بین الملل، بسیاری از موضوعات و تأسیس های حقوقی نوپدید از سایر نظام های حقوق و اقتصادی به بستر فعالیت ها و روابط اجتماعی - اقتصادی جامعه ایرانی نیز راه یافته است، ورود عناصر حقوقی جدید و تأسیس ها و موضوعات حقوقی جدید به داخل جامعه ما بطور طبیعی ضرورت بومی سازی قواعد آنها و انطباق این قواعد با احکام شریعت اسلامی را روشن می سازد.

بدین ترتیب، ۴ شاخص **اسلامی بودن، بومی بودن** و انطباق قواعد حقوق خصوصی با شرایط فرهنگی و اقتصادی کشورمان و نیز **به روز بودن** این قواعد و پاسخگویی آنها به نیازهای امروز جامعه و اقتضات جدید فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی و تأثیر گذاری مثبت آنها در تنظیم روابط اجتماعی اقتصادی و جلوگیری از پیمان شکنی و تعدی به حقوق اشخاص و به طور کلی **کارآمدی** آنها در عرصه اقتصادی و تسهیل بهبود شرایط کسب و کارها، معیارها و شاخص های اصلی تحول حقوق خصوصی است.

بدیهی است، تحول در حقوق خصوصی باید در همه عرصه های مربوط به آن، اعم از قانونگذاری، عرف ها و رویه های تجاری، قضایی و آموزش حقوق باشد و بخش اخیر مستلزم تحول در برنامه آموزشی این رشته و محتوی دروس است و تحول مطلوب در برنامه آموزشی و محتوی دروس زمانی محقق می شود که نظام آموزش عالی ما آموزشی - پژوهشی محور باشد و استاد در ارائه درس، دانشجو را وادار به فکر کردن و اندیشه ورزی نماید. بدون تردید، پژوهشی می تواند مکمل آموزش باشد که علاوه بر آن که استاد را به آخرین دستاوردهای علمی حوزه تخصصی خود رهنمون می سازد، مساله محور بوده و در حل مسائل و مشکلات جامعه به ویژه حوزه تجارت و صنعت مؤثر باشد.

حقوق خصوصی از حوزه های تقابل سنت گرایی و نوگرایی است و فقدان درک صحیح از مسائل و نیازهای زمانه ممکن است موجب ایستایی و ناکارآمدی آن در پاسخگویی به نیازها و مسائل جدید، به اقتضای تحولات جامعه شود و از آنجا که مطابق با اصل چهارم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران کلیه قوانین و مقررات مدنی، جزایی، مالی و اقتصادی و ... باید بر اساس موازین اسلامی باشد، توجه قانونگذاران و نمایندگان مجلس شورای اسلامی به آرا و اندیشه های صاحب نظران حقوقی و جلب همکاری آنان از یک سوی، و همراهی فقها و فضلاء حوزه های علمیه با حقوقدانان در شناخت مسائل و موضوعات جدید و نوپدید و ارائه راه حل های نو ضروری است و عدم همکاری و هم افزایی در این خصوص می تواند موانع و مشکلات جدی در مسیر بومی سازی و به روز شدن قوانین و مقررات که اصلی ترین منبع حقوق به شمار می روند، ایجاد نماید.

۲-۱- معرفی و تبیین برنامه درسی

موضوع علم حقوق روابط انسان‌ها است و روابط اشخاص جامعه با یکدیگر در همه عرصه‌های حیات اجتماعی موضوع علم حقوق خصوصی است که خود دربردارنده زیرشاخه‌های متعدد است: از روابط افراد خانواده با یکدیگر تا روابط مالی و معاملاتی افراد جامعه و عقود و قراردادها و ساختارها و سازمان‌های تجاری و شرکت‌ها، از بازارهای کالا و خدمات تا بازارهای مالی و فعالیت‌های بیمه و بانکداری، از اموال و مالکیت‌ها تا نظام مسئولیت مدنی و جبران ضررهای ناروا به دیگران و بطور کلی بسیاری از روابط اجتماعی و اقتصادی اشخاص جامعه را در برمی‌گیرد.

بدیهی است، بسیاری از موضوعات مورد مطالعه در رشته حقوق خصوصی و زیرشاخه‌های آن، از جنبه‌های دیگر، موضوع مطالعه در علوم همانند جامعه‌شناسی، اقتصاد، بازرگانی، بانکداری، حسابداری، مدیریت، فلسفه، فقه و ... قرار می‌گیرند، لذا تعامل میان این رشته‌ها به ویژه در حوزه مطالعات میان رشته‌ای می‌تواند بسیار مؤثر و راهگشا باشد.

چرایی و فلسفه وجودی رشته حقوق خصوصی در این است که موضوع آن قواعدی است که تنظیم کننده روابط افراد جامعه با یکدیگر در مواردی است که آن روابط ایجاد حق و تکلیف می‌کنند. از آنجا که اخلال در این روابط منجر به تعدی و تجاوز افراد به حقوق یکدیگر و بروز اختلاف و دعاوی عدیده میان افراد جامعه می‌شود، وضع قوانین مناسب به نحوی که موازنه لازم در حقوق و تکالیف طرفین ایجاد نماید و نهادینه سازی این قواعد و اجرای صحیح آنها ضرورتی اجتناب ناپذیر برای تحقق صلح و آرامش و برقراری عدالت اجتماعی و اقتصادی در جامعه است.

از این رو، در بازنگری برنامه درسی و سرفصل دروس فعلی این رشته و اصلاح آن، سعی شده است با تغییراتی در برنامه درسی و بازنگری در محتوی دروس و سرفصل‌ها، خلاءهای موجود پر شود و نیازهای جدید مورد لحاظ قرار گیرد و بخشی از این هدف محقق گردد.

۳-۱- اهداف

تأسیس این رشته به عنوان رشته پایه و مادر تمامی گرایش‌ها و تخصص‌های حقوقی نتایج و اهداف متعددی را در پی دارد:

الف) توسعه علم حقوق و تولید علم در گرایش‌های تابعه این رشته و مطالعه تحولات حقوق موضوعه و میزان انطباق آن با تحولات فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی جامعه و نیازهای آن.

ب) شناسایی و تبیین نیازها و خلاءهای قانونی برای هدایت نهاد قانونگذار و مراجع مقررات گذاری کشور

ج) مطالعه تطبیقی نظام‌های حقوقی و تحولات و دستاوردهای آنها به منظور استفاده از راه‌حل‌های آنها در مسیر رشد و توسعه نهادهای حقوقی متناسب با رشد و توسعه اقتصادی

د) تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز دستگاه قضایی و دستگاه‌های اجرایی کشور و بنگاه‌های اقتصادی جامعه

ه) افزایش توانایی علمی و تقویت کارآیی عملی کارشناسان حقوقی به منظور افزایش بهره‌وری دستگاه‌های اجرایی و بنگاه‌های اقتصادی

و) تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز جامعه (همانند وکلا و مشاوران حقوقی) در دفاع از حقوق افراد و احقاق حقوق زیاندیدگان به منظور گسترش عدالت حقوقی

ز) آسیب‌شناسی قوانین و مقررات و به طور کلی ضعف‌ها و ایرادات نظام حقوقی کشور و ارائه راه‌حل‌ها و پیشنهادهای به منظور اصلاح قوانین و مقررات.

۴-۱- اهمیت و ضرورت بازنگری برنامه

ضرورت بازنگری برنامه درسی و سرفصل دروس رشته دکتری حقوق خصوصی در ۴ هدف اسلامی سازی، بومی سازی، روزآمدی و کارآمدی آن نهفته است. ضرورت به روزرسانی از این واقعیت ناشی می‌شود که بسیاری از قوانین حقوقی مرتبط با این رشته متناسب با نیازهای روز و تحولات فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی کشور اصلاح نشده اند و به تبع آن، بسیاری از محتواهای آموزشی از چند دهه پیش تاکنون تغییرات لازم را نداشته اند.

اگرچه تحقق اهداف هر رشته علمی، در پاسخگویی واقعی و کامل به نیازها، منوط به دستیابی به آخرین یافته‌ها و دستاوردهای دانش بشری در آن رشته است و در عمل هم بخش مهمی از محتوای برخی از دروس رشته حقوق خصوصی تحت تأثیر نظریات و یافته‌های اندیشمندان حقوقی خارجی است، بومی سازی و انطباق آنها با شرایط فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی و ارزش‌های جامعه ما و هماهنگ نمودن آنها با نظام حقوقی داخلی از یک سوی و سازگار نمودن آنها با موازین فقهی و شریعت اسلامی، ضروری است و لذا این رویکرد در برنامه درسی جدید لحاظ شده است.

علاوه بر مواردی که در بند قبلی بیان شد، از آنجا که در نظام حقوقی ایران، قانون مهم‌ترین منبع قواعد حقوقی است و بخش عمده برنامه و محتواهای دروس این رشته متناسب با وضعیت قوانین موجود است، اما متأسفانه بخش مهمی از قوانین حوزه حقوق خصوصی همانند قانون تجارت مصوب ۱۳۱۱ و لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷، متناسب با نیازهای جامعه اصلاح و به روز نشده است و بدلیل مشکلات و موانعی که بیگانگان در عرصه روابط اقتصادی

و مالی بین المللی برای ما ایجاد کرده‌اند، روند پیوستن کشور ما به کنوانسیون‌ها و اسناد بین المللی متناسب با نیازها نبوده است.

علاوه بر آن، برنامه درسی فعلی این رشته در دوره دکتری مصوب ۱۳۷۲/۲/۵ شورای عالی برنامه ریزی (یعنی ۲۸ سال پیش) است و در این فاصله به روز رسانی نشده است و طبیعتاً روزآمدی لازم را ندارد و با نیازها و تحولات جدید منطبق نیست.

از سوی دیگر، به نظر می‌آید در تعدادی از سرفصل‌های برنامه‌های درسی قبلی ضابطه اسلامی سازی کمتر مورد توجه قرار گرفته است.

از همه این‌ها مهم‌تر آن است که در دهه اخیر صاحب‌نظران حقوق خصوصی به اهمیت مطالعات بین رشته‌ای و ارتباط وثیق این رشته با گرایش‌های مختلف علوم اقتصادی و بازرگانی بیشتر پی‌برده و در تبیین و تفسیر قواعد و ارائه راه‌حل‌های حقوقی به ابعاد اقتصادی و مالی موضوعات مورد بررسی توجه بیشتری داشته‌اند، نتایج مطالعات و پژوهش‌های یادشده در برنامه جدید لحاظ شده و این امر قطعاً به کارآیی برنامه کمک می‌کند.

همان‌گونه که گفته شد، قواعد حقوق خصوصی تنظیم‌کننده بخش مهمی از روابط اجتماعی و اقتصادی و بیانگر حقوق و تعهدات افراد جامعه است و لذا باید طبیعتی دو گانه داشته باشد و ضمن برخورداری از ثبات نسبی به ویژه در بخش قواعد موجد حق، پویایی و انعطاف لازم و زایش مناسب برای پاسخگویی به نیازهای روز و تحولات نسبتاً سریع اجتماعی، اقتصادی عصر فناوری اطلاعات را داشته باشد. بنابراین، برنامه درسی و آموزشی دانشجویان این رشته باید متناسب و منطبق با این تحولات باشد و لذا با التزام به دو اصل روزآمدی و کارآمدی، در تعریف دروس و تدوین محتوی آنها با کمک استادان متخصص در هر حوزه تخصصی، آخرین تحولات و نیازهای روز شناسایی شده و در برنامه درسی و سرفصل‌ها گنجانده شده و سعی شده است خطوط هدایت‌کننده برنامه هر درس به گونه‌ای باشد که استادان و مدرسان این رشته معلومات خود را همواره به روز نگه دارند و برنامه و محتوی آموزشی ارائه شده به گونه‌ای باشد که استادان و مدرسان این رشته همواره موضوعات نوپدید و مسائل جدید حقوقی در حیطه‌های مختلف را شناسایی و آخرین راه‌حل‌ها را با استفاده از منابع معتبر فقهی و اصول بنیادین نظام حقوقی ملی و قواعد کلی حقوق داخلی، استنباط و به دانشجویان خود ارائه دهند.

علاوه بر آن، در انتخاب سرفصل‌های دروس مختلف، یکی از اولویتهای همکاران و اعضای کمیته تخصصی رشته حقوق خصوصی، اهمیت کاربردی آنها است و لذا مهارت‌افزایی و ارتقای توان استفاده دانشجویان این رشته از معلومات نظری خود در حل مسائل عملی، از خطوط اصلی برنامه جدید بوده است که در اهداف، سرفصل‌ها و راهبرد تدریس دروس مختلف بر آن تأکید شده است.

بطور کلی، در تدوین برنامه جدید، استادان همکار که همگی از متخصصین حوزه آموزشی و پژوهشی خود هستند و به ویژه اعضای اصلی کمیته تخصصی این رشته، سعی وافر داشته‌اند که ۴ ضابطه و معیار اسلامی سازی، بومی سازی، روزآمدی و کارآمدی را در برنامه جدید و محتوی دروس رعایت کنند.

لذا می‌توان ادعا داشت که همکاران منتخب برای تدوین سرفصل‌ها و اعضای کمیته تخصصی، در امر اسلامی سازی، بومی سازی، روزآمدی و کارآمد کردن محتوی دروس منطبق با نیازها و تحولات اهتمام لازم و کافی را داشته‌اند و در انتخاب دروس برنامه و محتوای سرفصل‌ها - حسب مورد- این ویژگی‌ها لحاظ شده است. علاوه بر آن، در محتوی سرفصل‌ها و در روش ارائه مباحث بر جنبه تحلیلی بودن آن و تعمیق دانش حقوقی مخاطبان تاکید شده است. چرا که در دوره دکتری رویکرد اساتید حقوق باید بر شاگرد پروری و استفاده از روش‌هایی باشد که قوه استنباط و تجزیه و تحلیل را در دانشجویان دوره دکتری تقویت نموده و مهارت و توان نظریه پردازی را در آنها ایجاد نمایند.

۵-۱- تاریخچه رشته تحصیلی

رشته حقوق خصوصی از قدیمی‌ترین و بنیادی‌ترین رشته‌های حقوق در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی داخلی و خارجی است. در ایران قدمتی ۷۰ ساله و در برخی دانشگاه‌های جهان قدمت آن به چند قرن پیش برمی‌گردد. از آن زمان تاکنون، تحولات زیادی داشته و ده‌ها گرایش از آن منبث شده است.

در نظام آموزش عالی ایران، در دو دهه اخیر به‌رغم پذیرش تنوع و تکثر رشته‌ها زیر مجموعه حقوق خصوصی در مقطع کارشناسی ارشد، در مقطع دکتری این رشته، سیاست تمرکز و عدم تنوع اعمال شده است. از این رو بجز موارد معدود نظیر حقوق نفت و گاز، رشته حقوق خصوصی اصالت خود را حفظ و به رشته‌های مختلف منشعب نشده است. به واقع تنوع این رشته در مقطع دکتری را باید در گرایش دانشجویان در انتخاب موضوعات رساله جستجو کرد.

چشم‌انداز پیش‌روی این رشته، گسترش و توسعه آن را همراه با رشد و توسعه فناوری و اقتصادی جوامع و تغییر سریع الگوها و روش‌های کسب و کار و سبک زندگی، اجتناب ناپذیر ساخته است. مرزهای سنتی این رشته با سایر علوم انسانی روز به روز کمرنگ‌تر می‌شود و ضرورت مطالعات میان‌رشته‌ای و افزایش معلومات علمی استادان و مدرسان و دانشجویان این رشته در حوزه‌های دیگر بیش از پیش نمایان می‌شود. بنابراین، برنامه درسی این رشته باید هر از چندگاهی بازنگری و متناسب با نیازها و تحولات، به روز رسانی شود.

جدول ۱ - دانشگاه‌های دارای رشته حقوق خصوصی در مقطع دکتری

ردیف	نوع دانشگاه	نام دانشگاه
۱	دولتی	تهران، شهید بهشتی، تربیت مدرس، علامه طباطبایی
۲		اصفهان، قم، بوعلی، امام خمینی، فردوسی، تبریز
۳		شیراز، شهید چمران، مازندران
۴	آزاد اسلامی	علوم و تحقیقات، تهران مرکز
۵		قم، اراک، ساری،
۶		مشهد، نیشابور
۷	مؤسسات آموزش عالی غیر انتفاعی	دانشگاه علم و فرهنگ
۸		دانشگاه مفید
۹		دانشگاه امام صادق
۱۰	پیام نور	پیام نور تهران
۱۱		پیام نور مشهد
۱۲		پیام نور اصفهان

۶-۱ - ساختار (برنامه‌ریزی) آموزشی رشته

- روش نیازمحور
- روش آرمان‌محور
- روش متمرکز بر توسعه مرزهای دانش
- روش مهارت‌محور (تأمین نیازهای جامعه در موضوع مرتبط با برنامه)

در ساختار برنامه‌ریزی آموزشی دکتری رشته حقوق خصوصی ضمن رعایت هر چهار روش یاد شده، توجه برنامه آموزشی باید بیشتر معطوف به روش نیازمحور و روش مهارت‌محور باشد. از این رو، در تدوین برنامه دروس روش‌هایی به کار گرفته شده است تا ضمن اینکه زمینه‌های آرمان‌گرایی نسبی و نیز شناسایی استعداد‌های آماده برای تلاش در عرصه توسعه مرزهای دانش را فراهم می‌آورد، تمرکز آن بر تأمین نیازهای کشور و تربیت نیروهای متعهد و متخصص برای ارائه خدمات علمی و حرفه‌ای حقوقی در عرصه مسائل کاربردی سازمانها و نهادهای عمومی و خصوصی مرتبط با عرصه‌های متنوع حقوق خصوصی باشد.

۷-۱- تعداد و نوع واحدهای درس

جدول ۲- توزیع واحدها

جمع واحد	نوع دروس
۱۲	تخصصی الزامی
۶	تخصصی اختیاری
۱۸	رساله
۳۶	کل
طول دوره تحصیلی: ۴ سال	

۸-۱- مهارت، توانمندی و شایستگی دانش‌آموختگان

جدول ۳- مهارت، توانمندی و شایستگی دانش‌آموختگان

مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه	دروس مرتبط
مهارت، شایستگی و توانمندی در تجزیه و تحلیل و حل مسائل حقوق مدنی، تجاری و بویژه قراردادها	حقوق مدنی تحلیلی ۱ و ۲، حقوق تجارت تحلیلی، ضمان قهری (مسئولیت مدنی) تطبیقی، متون فقه استدلالی ۱ و ۲
مهارت و توانمندی در مقایسه حقوق داخلی با قوانین بین المللی و نظام‌های حقوقی مطرح دنیا و شناخت نقاط قوت و ضعف آنها	ضمان قهری (مسئولیت مدنی) تطبیقی، حقوق مدنی تطبیقی، حقوق تجارت تطبیقی، حقوق تجارت بین المللی، حقوق تجارت الکترونیکی، حقوق بین الملل خصوصی (تعارض قوانین و دادگاه‌ها)

مهارت و توانمندی شناخت و حل مسائل حقوقی سایر علوم	حقوق تجارت الکترونیکی، مبانی و اصول حقوق مالکیت فکری
مهارت و توانمندی استفاده از منابع حقوق خصوصی به زبان عربی و انگلیسی و نیز شایستگی و مهارت انجام مطالعات و پژوهش های علمی	متون فقه استدلالی ۱ و ۲، حقوق مدنی تطبیقی، ضمان قهری (مسئولیت مدنی) تطبیقی، حقوق تجارت تطبیقی، حقوق تجارت بین المللی، متون حقوقی (به زبان انگلیسی و فرانسه)
شناخت ریشه ها و مبانی قواعد حقوق مدنی	متون فقه استدلالی ۱ و ۲، حقوق مدنی تحلیلی ۱ و ۲، حقوق مدنی تطبیقی، ضمان قهری (مسئولیت مدنی) تطبیقی، مبانی و اصول حقوق مالکیت فکری
مهارت و توانمندی در بکارگیری قواعد شکلی حقوق در عرصه عمل و دفاع از حقوق عمومی و خصوصی اشخاص	آیین دادرسی مدنی تطبیقی، حقوق تجارت الکترونیکی

۹-۱- شرایط و ضوابط ورود به دوره

- دارا بودن مدرک کارشناسی در یکی از رشته های «حقوق»، «علوم قضایی»^۱ و «فقه و حقوق اسلامی»^۲ از یکی از دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی ایران و یا دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی معتبر خارجی مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جمهوری اسلامی ایران
- تبصره: سایر رشته های حقوق مرتبط با رشته کارشناسی ارشد حقوق خصوصی، توسط کارگروه حقوق شورای تحول و برنامه ریزی آموزش عالی تعیین و ابلاغ می شود.
- دارا بودن مدرک کارشناسی ارشد در یکی از رشته های حقوق خصوصی، حقوق مالکیت فکری، حقوق تجارت بین الملل، حقوق اسناد و قراردادهای تجاری، حقوق حمل و نقل تجاری، حقوق شرکت های تجاری، حقوق ثبت اسناد و املاک، حقوق تجارت الکترونیکی، فقه و حقوق خانواده، فقه و حقوق خصوصی، فقه و حقوق اقتصادی، حقوق تجاری اقتصادی بین المللی، حقوق اقتصادی، حقوق مالی - اقتصادی، حقوق خانواده

^۱ منظور از رشته «علوم قضایی»، منحصرأ دوره کارشناسی پیوسته علوم قضایی مطابق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی است و شامل رشته های مشابه دیگر نخواهد بود.

^۲ منظور از این رشته، برنامه درسی کارشناسی پیوسته رشته فقه و حقوق اسلامی، مصوب ۱۴۰۱/۷/۹ شورای عالی برنامه ریزی است.

و حقوق پزشکی، از یکی از دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی ایران و یا دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی معتبر خارجی مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جمهوری اسلامی ایران^۳
تبصره ۱: سایر رشته‌های کارشناسی ارشد حقوق (با زمینه حقوق خصوصی) مرتبط با رشته دکتری حقوق خصوصی، توسط کارگروه حقوق شورای تحول و برنامه ریزی آموزش عالی تعیین و ابلاغ می‌شود.
تبصره ۲: دارندگان مدارک تحصیلی کارشناسی ارشد غیر مرتبط با رشته حقوق خصوصی نمی‌توانند در دوره دکتری حقوق خصوصی ادامه تحصیل دهند.

- دارا بودن شرایط پذیرش دانشجو طبق ضوابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری،
- موفقیت در آزمون ورودی و گزینش دانشجو،
- پذیرش دانشجو به شیوه متمرکز با آزمون سراسری.

۱-۱۰- وضعیت اساتید مورد نیاز

با توجه به نوع دروس پیش بینی شده در برنامه درسی دوره دکتری حقوق خصوصی، استادان مورد نیاز در این رشته باید دارای مدرک دکترای تخصصی در رشته حقوق خصوصی یا رشته‌های مرتبط بوده و با توجه به این که گرایش تخصصی دانش‌آموختگان دوره دکتری با عنوان رساله آنها تعیین می‌شود، به منظور تدریس هر یک از مجموعه‌های دروس این رشته، از استادان دارای سابقه پژوهشی منعکس در رساله دکتری و یا سایر پژوهش‌های انجام شده در قالب کتاب‌ها یا مقالات مرتبط با آن دروس و واجد صلاحیت‌های مدرسی استفاده شود.
با توجه به گذشت بیش از چندین دهه از اجرای دوره دکتری حقوق خصوصی در دانشگاه‌های معتبر کشور کمبود خاصی در زمینه تأمین استاد در دانشگاه‌های مجری این دوره احساس نمی‌شود.

۱-۱۱- مواد آزمون ورودی و ضرایب آنها

جدول ۴- مواد آزمون ورودی و ضرایب آنها

ردیف	مواد آزمون	ضریب
۱	حقوق مدنی	۳

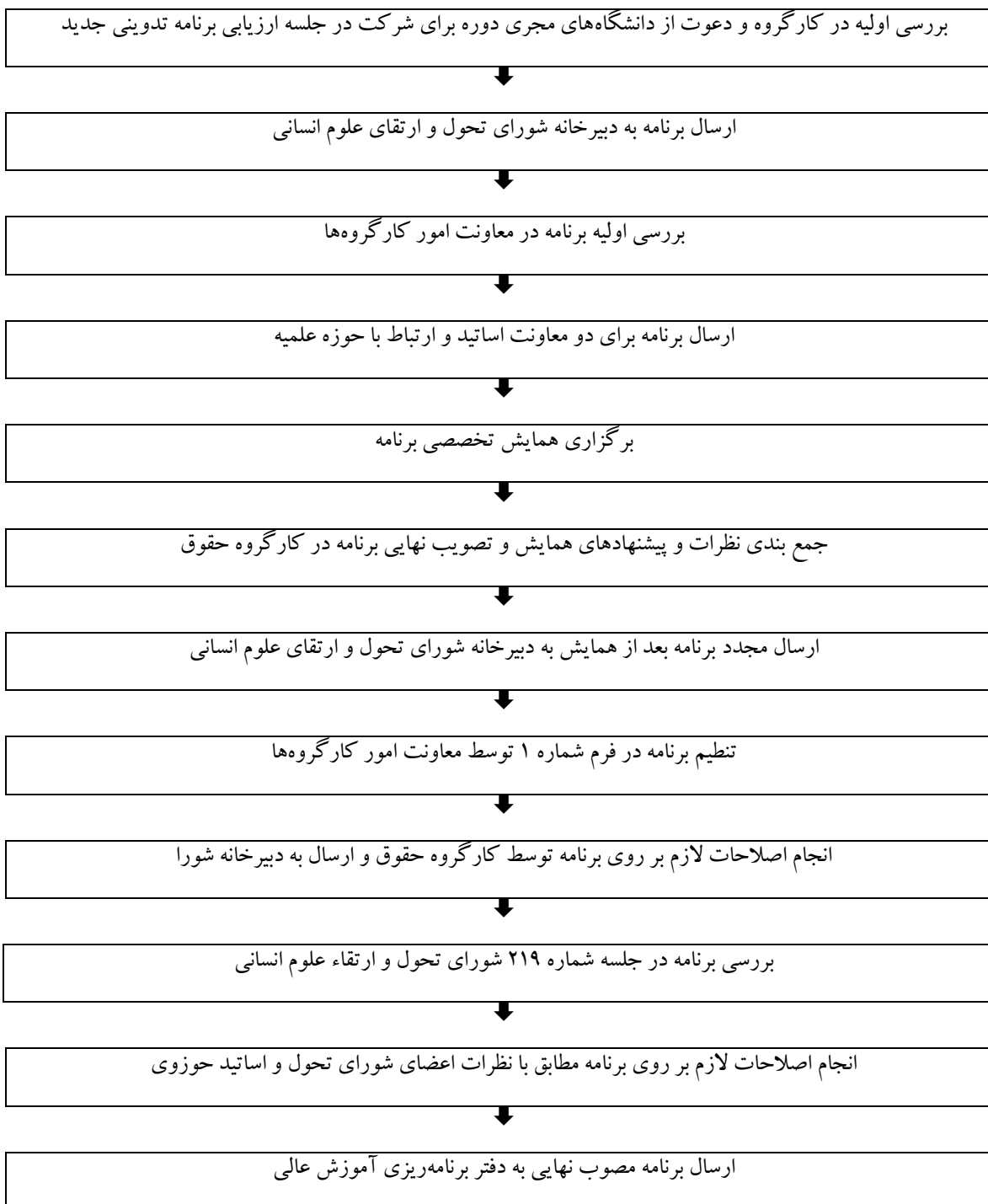
^۳ پذیرفته شدگانی که مدرک کارشناسی حقوق یا علوم قضایی و همچنین مدرک کارشناسی ارشد حقوق خصوصی ندارند، باید با تشخیص گروه مربوط حداکثر ۸ واحد درسی را - که دانش پایه و اصلی رشته دکتری حقوق خصوصی را در برمی‌گیرد - به عنوان دروس جبرانی از میان واحدهای دروس دوره کارشناسی ارشد حقوق خصوصی انتخاب و بگذرانند.

۳	حقوق تجارت	۲
۳	متون فقه (معاملات)	۳

۱۲-۱- گام‌های طی شده برای بازنگری برنامه

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۱) - جدول کلی واحدهای درسی رشته حقوق خصوصی مقطع دکتری تخصصی

جمع واحدهای درسی	نوع واحدهای درسی				طول دوره تحصیلی
	رساله	تخصصی اختیاری	تخصصی الزامی	جبرانی *	
۳۶	۱۸	۶	۱۲	حد اکثر ۸ با ارزش واحد صفر	۴ سال

نکته: ساعت آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی ۳۲ ساعت، کارگاهی ۴۸ ساعت و کار آموزشی (کارورزی) ۶۴ ساعت است.

* **تذکر:** پذیرفته شدگانی که مدرک کارشناسی حقوق یا علوم قضایی و همچنین مدرک کارشناسی ارشد حقوق خصوصی ندارند، باید با تشخیص گروه مربوط حداکثر ۸ واحد درسی را - که دانش پایه و اصلی رشته دکتری حقوق خصوصی را در برمی گیرد - به عنوان دروس جبرانی از میان واحدهای دروس دوره کارشناسی ارشد حقوق خصوصی انتخاب و بگذرانند.

جدول (۲) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی الزامی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱	حقوق مدنی تحلیلی (۱)	۲	☒			۳۲		ندارد	ندارد
۲	حقوق مدنی تحلیلی (۲)	۲	☒			۳۲		ندارد	ندارد
۳	ضمان قهری (مسئولیت مدنی) تطبیقی	۲	☒			۳۲		ندارد	ندارد
۴	متون فقه استدلالی (۱)	۲	☒			۳۲		ندارد	ندارد
۵	حقوق تجارت تحلیلی	۲	☒			۳۲		ندارد	ندارد
۶	حقوق تجارت بین المللی	۲	☒			۳۲		ندارد	ندارد

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی اختیاری *

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱	حقوق تجارت تطبیقی	۲	☒			۳۲	ندارد	ندارد	
۲	حقوق تجارت الکترونیکی	۲	☒			۳۲	ندارد	ندارد	
۳	متون فقه استدلالی (۲)	۲	☒			۳۲	ندارد	ندارد	
۴	حقوق مدنی تطبیقی	۲	☒			۳۲	ندارد	ندارد	
۵	آیین دادرسی مدنی تطبیقی	۲	☒			۳۲	ندارد	ندارد	
۶	مبانی و اصول حقوق مالکیت فکری	۲	☒			۳۲	حقوق مالکیت فکری	ندارد	
۷	حقوق بین الملل خصوصی (تعارض قوانین و دادگاهها)	۲	☒			۳۲	ندارد	ندارد	
۸	متون حقوقی (به زبان انگلیسی یا فرانسوی)	۲	☒			۳۲	ندارد	ندارد	

از بین دروس ارائه شده در جدول دروس اختیاری، گذراندن ۶ واحد به تشخیص گروه آموزشی، الزامی است.

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

عنوان درس به فارسی:		حقوق مدنی تحلیلی (۱)	
عنوان درس به انگلیسی:		Analytical Civil Law (۱)	
دروس پیش نیاز:		نوع درس و واحد	پایه ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:			تخصصی ☒ عملی ☐
تعداد واحد:	۲		اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

الف) اهداف کلی:

۱. آموزش مباحث حقوقی به صورت تحلیلی به دانشجویان و تعمیق دانش حقوقی آنان
۲. تقویت توان نظریه پردازی و استنباط دانشجویان در مسائل حقوقی و ایجاد قدرت استنباط و نظریه پردازی در آنان
۳. ارتقای توان استفاده از معلومات نظری در حل مسائل عملی

ب) اهداف ویژه:

۱. تعمیق و تقویت توان استدلال و استنباط دانشجویان در حوزه قواعد عمومی قراردادها و تعهدات قراردادی
۲. تسلط دانشجویان بر مسائل کاربردی و مورد اختلاف و مسائل نوین حوزه قواعد عمومی قراردادها
۳. آشنایی عمیق دانشجویان با مبانی فقهی و حقوقی اصول حاکم بر حقوق قراردادها

پ) مباحث یا سرفصلها:

استاد یک یا چند مبحث از مباحث مهم و کاربردی مربوط به قواعد عمومی قراردادها را از بین عناوین زیر انتخاب و به صورت عمیق و تحلیلی تدریس می کند:

۱. تقسیمات عقود، چرایی و آثار آنها (عقد لازم و جایز، منجز و معلق، اذنی و عهدی، ...)
۲. شرایط اساسی صحت معاملات
۳. شروط و التزامات ضمن عقد (وجه التزام، شرط عدم تصرفات حقوقی، شروط تحمیلی یا غیرمنصفانه، شروط ناظر به فرض بطلان قرارداد، شرط مجهول، قید و شرط، وضعیت شرط پس از مرگ مشروط له و مشروط علیه، و ...)
۴. آثار قرارداد نسبت به طرفین و اشخاص ثالث (اصل نسبیّت قراردادی، تعهد به نفع یا ضرر ثالث، قابلیت استناد، قائم مقامی، امکان سنجی انتقال قرارداد و ...)
۵. انعقاد عقد توسط نماینده (عدم رعایت غبطه اصیل یا مولی علیه، تعارض منافع، معامله با خود، تعهدات و کیل در قبال طرف عقد در فرض اثبات نمایندگی پس از عقد ...)
۶. نقض قرارداد و مسئولیت قراردادی و شیوه های جبران خسارت (شرط سقوط یا کاهش مسئولیت، قوه قاهره، تعدر یا دشواری اجرای قرارداد، عذر عام و عذر خاص و ...)

۷. احکام و آثار فسخ، اقاله و انفساخ عقود (تصرفات حقوقی در زمان خیار، اسقاط کافه خیارات، رد عوضین در فرض تغییر یا تلف، وضعیت شروط در فرض انحلال، اقاله با کاهش یا افزایش عوضین و...)
۸. احکام و آثار بطلان قرارداد (ضمان مقبوض به عقد فاسد، ضمان درک، غرامات ناشی از کاهش ارزش پول و...)
۹. وفای به عهد، مالکیت ما فی الذمه، ابراء، تهاتر، تبدیل تعهد
۱۰. اصول حاکم بر قراردادها (اصل لزوم، اصل صحت، قاعده نفی غرر، اصل آزادی قراردادی، قاعده تبعیت عقد از قصد، تلف قبل از قبض، ...)
۱۱. اصول حاکم بر تفسیر قرارداد
۱۲. مسائل نوپدید و کاربردی در حوزه قراردادها مانند مسائل ویژه قراردادهای الکترونیکی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. ترغیب دانشجویان به تحقیق و پژوهش در مورد دیدگاه های نوین در زمینه قواعد عمومی قراردادها و ارائه مقاله.
۲. شرکت دادن دانشجویان در مباحث درس و فرآیند یادگیری براساس روش مباحثه گروهی.
۳. طرح مسائل عملی و دعاوی مربوط به قواعد عمومی قراردادها در پرونده های قضایی و بررسی رویه قضایی.

ث) راهبردهای ارزشیابی با توجه به موارد زیر (به تشخیص استاد درس):

فعالیت های کلاسی در طول نیمسال تحصیلی	درصد
آزمون پایان نیمسال تحصیلی	درصد

ج) فهرست منابع:

تذکره: تعدادی از کتاب ها به عنوان منبع درس معرفی شده است. استاد درس موظف است از آخرین ویراست این کتاب ها و سایر کتاب های مرتبط و مقاله های معتبر علمی پژوهشی استفاده و به عنوان منابع مطالعاتی درس به دانشجویان معرفی کند.

۱) منابع فارسی:

۱. انصاری، مهدی، تحلیل اقتصادی حقوق قراردادها، نشر جاودانه.
۲. امامی، سیدحسن، حقوق مدنی، ج ۱، تهران، اسلامیه.
۳. جعفری لنگرودی، محمدجعفر، فلسفه حقوق مدنی، ج ۱، تهران، گنج دانش.
۴. شهیدی، مهدی، حقوق مدنی ج ۱، تشکیل قراردادها و تعهدات، تهران، مجد.
۵. -----، حقوق مدنی ج ۲، اصول قراردادها و تعهدات، تهران، مجد.
۶. -----، حقوق مدنی ج ۳، آثار قراردادها و تعهدات، تهران، مجد.
۷. -----، حقوق مدنی ج ۵، سقوط تعهدات، تهران، مجد.
۸. قاسمی حامد، عباس، حقوق مدنی، شرایط اساسی شکل گیری قرارداد (با اصلاحات سال ۲۰۱۶ قانون مدنی فرانسه)، تهران، انتشارات دراک.
۹. صفائی، سید حسین، حقوق مدنی و حقوق تطبیقی، انتشارات میزان.

۱۰. صفائی، سید حسین و محمد هادی جواهر الکلام، حقوق مدنی پیشرفته؛ تضمین های دین، شرکت سهامی انتشار
۱۱. کاتوزیان، ناصر، قواعد عمومی قراردادها، ج ۱ تا ۵، تهران، شرکت سهامی انتشار.
۱۲. -----، نظریه عمومی تعهدات،
۱۳. کریمی، عباس، اندیشه‌هایی نو در حقوق قراردادها، تهران، نشر دادگستر.
۱۴. محقق داماد، سید مصطفی، نظریه عمومی شروط و التزامات در حقوق اسلامی، تهران، مرکز نشر علوم اسلامی.
۱۵. -----، جلیل فتواتی، ابراهیم عبدی پور، سیدحسن وحدتی شبیری، حقوق قراردادها در فقه امامیه، ج ۱ و ۲، تهران، سمت.

۲) منابع عربی:

۱. انصاری، شیخ مرتضی، کتاب المکاسب، دوره ۶ جلدی، قم، مجمع الفکر الاسلامی.
- ۲- جبعی العاملی، زین الدین بن نورالدین (شهید ثانی) روضه البیہ فی شرح اللعنه الدمشقیه، بیروت، دارالعالم الاسلامی
۳. حائری، سید کاظم، فقه العقود، قم، مجمع الفکر الاسلامی.
- ۴- خوانساری، سید احمد، جامع المدارک فی شرح المختصر النافع.
۵. خویی، سید محمد تقی، الشروط و الالتزامات التبعية فی العقود، قم، موسسه المنار.
۶. سنهوری، عبدالرزاق احمد، الوسیط فی شرح القانون المدنی الجدید، بیروت، دوره ۱۰ جلدی، منشورات الحلبي الحقوقیه
۷. طباطبائی یزدی، سیدمحمد کاظم، سوال و جواب، تهران، مرکز نشر علوم اسلامی.
۸. -----، حاشیه المکاسب، قم، اسماعیلیان.
۹. غروی اصفهانی (کمپانی)، محمد حسین، حاشیه المکاسب، قم، دارالمصطفی لاحیاء التراث.
۱۰. محقق حلّی، ابوالقاسم نجم الدین جعفرین الحسن، شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام، قم، اسماعیلیان.
۱۱. موسوی الخمینی، سیدروح اله، کتاب البیع، دوره ۵ جلدی، قم، اسماعیلیان.
۱۲. موسوی الخوئی، سید ابوالقاسم، مصباح الفقاهه فی المعاملات، دوره ۷ جلدی، قم، موسسه انصاریان.
۱۳. -----، مبانی العروه الوثقی، دوره ۴ جلدی، قم، دارالعلم.
۱۴. نائینی، شیخ محمد حسین، منیه الطالب فی شرح المکاسب، دوره ۳ جلدی، قم، دفتر انتشارات اسلامی.
۱۵. نجفی، شیخ محمدحسن، جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام، دوره ۴۳ جلدی، تهران، اسلامیه.

۳) منابع انگلیسی

۱. Barnett, Katy, Accounting for Profit for Breach of Contract, Theory and Practice, Oxford.
۲. Charman, Mary, Contract Law, ۴th edition, Willan Publishing.
۳. Cheshire, Fifoot and Furmston's Law of Contract, sixteenth Edition, London: Oxford University Press.
۴. Eisenberg, Melvin A, Foundational Principles of Contract Law, Oxford University Press.
۵. Elliott, Catherine, Quinn, Frances, Contract Law, ۷th Edition, Oxford.
۶. Ewan, Mckendrick, Contract Law, Eleventh Edition, London: Cambridge, United Kingdom.
۷. Felemegas, John, International Approach to the Interpretation of the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods (۱۹۸۰) as Uniform Sales Law, Cambridge University Press.

۸. Forte, A.D. M, Good Faith in Contract and Property, Oxford- Portland Oregon.
۹. Furmston, Michael, Sale and Supply of Goods, London. Cavendish Publishing Limited.
۱۰. Hillman, Robert A, Woodruff, Edwin H, Principles of Contract Law, Cornell Law School.
۱۱. Hirsch, Günter, The German Law of Contract a Comparative Treatise, Oxford.
۱۲. J. Burrows, Andrew S, Cartwright, John, Law of Contract, Oxford University Press.
۱۳. Mckendrick, Ew, Force Majeure and Frustration of Contract, University of Oxford.
۱۴. Nebbia, Paolisa, Unfair Contract Terms in European Law, Oxford and Portland, Oregon.
۱۵. Nord, Nicolas, Cerqueira, Gustavo, International Sale of Goods, Private International Law Comparative and Prospective Analysis of Sino-European, Springer.
۱۶. Oughton, David, Sourcebook on Contract Law, Second Edition, London: De Montfort University.
۱۷. Peel, Edwin, The Law of Contract, ۱۴th Edition, London, Sweet and Maxwell.
۱۸. Saidov, Djakhongir, Cunningham, Ralph, Contract Damages, Domestic and International Perspectives, Oxford and Portland, Oregon.
۱۹. Schwenzer, Ingeborg, Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods, ۴th Edition, Oxford University Press.
۲۰. Sefton-Green, Ruth, Mistake, Fraud and Duties to Inform in European Contract Law, Cambridge University Press.
۲۱. Solene Ro Wan, Remedies for Breach of Contract, A Comparative Analysis of the Protection of Performance. Oxford University Press.
۲۲. Stone, Richard, The Modern Law of Contract, ۱۰th Edition, Routledge.
۲۳. Sullivan, Janet, Hilliard, Jonathan, The Law of Contract, Oxford University Press.
۲۴. Treitel, Sir Guenter, The Law of Contract, Sweet & Maxwell.
۲۵. Young, Max, Understanding Contract Law, Max Young.

۴) منابع فرانسوی:

۱. AUBRY C. et RAU C., Droit civil français, t.IV, par BARTIN.
۲. AUBRY C. et RAU C., Cours de droit civil français, t.II, par P.ESMEIN.
۳. BENABENT A., Droit des obligations, L.G.D.J.
۴. CARBONNIER J., Droit civil, t. ۴, Les obligations, P.U.F.
۵. COLLART DUTILLEUL F., et DELEBECQUE Ph., Contrats civiles et commerciaux, Précis Dalloz.
۶. DELEBECQUE Ph., PANSIER F.-J., Droit des obligations : contrat et quasi-contrat, LexisNexis.
۷. DELEBECQUE Ph., PANSIER F.-J., Droit des obligations, Régime général, à jour de la réforme du droit des contrats et des obligations, LexisNexis.
۸. DEMOGUE R., Traité des obligations en général, t.VI, ۱۹۲۳ - ۱۹۳۳.
۹. FABRE-MAGNAN M., (۲۰۱۹), Droit des obligations, ۱ contrat et engagement unilatéral, P.U.F., J. FLOUR et J. L. AUBERT, Les obligations, ۱. L'acte juridique, par J.L. AUBERT, Armand Colin.
۱۰. FLOUR J. et L. AUBERT, Les obligations, tome ۱. L'acte juridique, par J.L. Aubert, Armand Colin.
۱۱. GHESTIN J., Traité de droit civil, la formation du contrat, L.G.D.J.
۱۲. JULIENNE M., Le régime général des obligations après la réforme, LGDJ.
۱۳. LARROUMET Ch, Droit civil, t.III, Les obligations, ۱e partie, Economica.
۱۴. LEGIER G., Droit civil, Les obligations. Mementos Dalloz.
۱۵. MALAURIE Ph. et AYNES L., Droit civil, Les obligations, Cujas.
۱۶. MARTY G. et RAYNAUD P., Les obligations, t.I, Les sources, Sirey, Paris.
۱۷. MARTY G. et RAYNAUD P., Droit civil, t. II, Les obligations, Sirey, Paris.

۱۸. MAZEAUD H., L. et J., CHABAS F., Leçon de droit civil, t.II., 1e vol., Obligations : théorie générale, par F. CHABAS, Montchrestien.
۱۹. PLANIOL M., Traité de droit civil, obligations, Droits réels, Par G. Ripert, J. Boulanger, t.II, L.G.D.J., Paris.
۲۰. RIPERT G., La règle morale dans les obligations civiles, L.G.D.
۲۱. RIPERT G. et BOULANGER J., Traité de droit civil, (D'après le traité de PLANIOL), t.II, L.G.D.J., Paris.
۲۲. ROUBIER P., Théorie général du droit, Librairie du Recueil Sirey, Paris.
۲۳. SAVATIER R., cours de droit civil, t. 1, L.G.D.J., Paris.
۲۴. STARCK B., obligations, ۲. Contrat et quasi-contrat, Régime général, Litec.
۲۵. STARCK B., Les Obligations, ۲, contrat, Par H. ROLAND et L. BOYER, Litec, ۱۹۹۳/۹۵.
۲۶. STARCK B., Obligations, ۲. Contrat et quasi-contrat, Régime général, Litec.
۲۷. TERRE F., La réforme du droit des obligations, Dalloz.
۲۸. TERRE F., SIMLER PH., LEQUETTE Y., et CHENDE F., Droit civil, Les obligations, Précis Dalloz.

عنوان درس به فارسی:		حقوق مدنی تحلیلی (۲)	
عنوان درس به انگلیسی:		Analytical Civil Law (۲)	
دروس پیش نیاز:		نوع درس و واحد	پایه ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز:			تخصصی ☒ عملی ☐
تعداد واحد:	۲		اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲		رساله / پایان نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

الف) اهداف کلی:

۱. آموزش مباحث حقوقی به صورت تحلیلی به دانشجویان دکتری و تعمیق دانش حقوقی آنان
۲. تقویت توان نظریه پردازی و استنباط دانشجویان در مسائل حقوقی و ایجاد قدرت استنباط و نظریه پردازی در آنان
۳. ارتقای توان استفاده از معلومات نظری در حل مسائل عملی و مشکلات حقوقی

ب) اهداف ویژه:

۱. ایجاد بستر مناسب برای فراگیری مباحث نوپدید و کاربردی عقود معین.
۲. شناخت مسائل پیچیده و متنوع عقود معین.
۳. شناخت مبانی فقهی و حقوقی اصول و قواعد خاص عقود معین

پ) مباحث یا سرفصل ها:

یک یا چند مبحث از مباحث عقود معین به انتخاب استاد درس، با رعایت اهمیت نظری و کاربردی بحث، تعیین و به شیوه تحلیلی تدریس می شود:

۱. تقسیم عقود به معین و نامعین، چرایی و آثار آن
۲. تبیین کاربردهای نوین عقود معین به ویژه در قراردادهای بانکی، قراردادهای بازار سرمایه و ابزارهای مالی اسلامی (صکوک)، قراردادهای پیمانکاری و ساختمانی و اجاره به شرط تملیک
۳. مباحثی از عقد بیع نظیر: بیع اعتباری و مقایسه آن با بیع دین به دین، اثر توافق طرفین در مورد زمان انتقال مالکیت مبیع، بیع به ثمن شناور، بیع اموال غیر مادی.
۴. مباحثی از عقد اجاره نظیر: اجاره اموال غیر مادی، حق سرقفلی و حق کسب یا پیشه یا تجارت در فرض از بین رفتن عین مستاجر
۵. مباحثی از عقود وثیقه ای (رهن، ضمان، حواله، کفالت) نظیر: توثیق اموال غیر مادی، مقایسه عقد رهن و سایر وثائق، آثار بطلان یا انحلال عقد سبب حواله و ضمان، ضمان به نحو التزام به تأدیه و کاربرد آن در ضمانت های تجاری
۶. مباحثی از عقود اذنی (وکالت، عاریه، ودیعه) نظیر: شرط بقای وکالت با فوت موکل یا وکیل، وکالت در مقام بیع، وکالت عهدی و اذنی، شرط عوض در عقد ودیعه و عاریه، شرط ضمان و عدم ضمان در عقود اذنی و...
۷. مباحثی از عقود مشارکتی (شرکت، مضاربه، مزارعه و مساقات) نظیر: ماهیت عقد شرکت مدنی، شرط زیاده بر سهم الشرکه، اثر فوت و حجر شریک، موضوع مضاربه، شرایط سرمایه، آثار فسخ و اقاله در مدت مزارعه و....
۸. احکام و آثار ویژه عقد صلح و کاربردهای آن نظیر: موضوع عقد صلح، صلح ابتدایی، مسائل خاص صلح بر دعوی، موارد بطلان عقد صلح، وجود اختیارات در عقد صلح، صلح بر معلوم و بر مجهول

۹. مسائل کاربردی هبه و عقود مجانی، از قبیل هبه دین به مدیون و به غیر مدیون، لزوم و جواز عقود و تعهدات تبرعی، نقش قبض در اعمال حقوقی تبرعی، اختلاف طرفین در خصوص هبه یا صلح مجانی بودن تملیک.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. ترغیب دانشجویان به تحقیق و پژوهش پیرامون دیدگاه های نوین در عقود معین و ارائه مقاله.
۲. شرکت دادن دانشجویان در مباحث درس و فرآیند یادگیری براساس روش مباحثه گروهی.
۳. طرح مسائل عملی و دعاوی مربوط به عقود معین در پرونده های قضایی و بررسی رویه قضایی.

ث) راهبردهای ارزشیابی با توجه به موارد زیر (به تشخیص استاد درس):

فعالیت های کلاسی در طول نیمسال تحصیلی درصد

آزمون پایان نیمسال تحصیلی درصد

ج) فهرست منابع:

تذکر: تعدادی از کتاب ها به عنوان منبع درس معرفی شده است. استاد درس موظف است از آخرین ویراست این کتاب ها و سایر کتاب های مرتبط و مقاله های معتبر علمی پژوهشی استفاده و به عنوان منابع مطالعاتی درس به دانشجویان معرفی کند.

۱) منابع فارسی:

۱. امامی، سید حسن، حقوق مدنی، ج ۱ و ۲، کتابفروشی اسلامیه.
۲. جعفری لنگرودی، محمد جعفر، رهن و صلح
۳. -----، ضمان عقدی
۴. سکوتی نسیمی، رضا، حقوق مدنی، عقود معین، مضاربه، نشر میزان
۵. شهبازی، محمدحسین، مبانی لزوم و جواز اعمال حقوقی، مؤسسه مطالعات حقوقی فرزندانگان دادآفرین.
۶. کاتوزیان، ناصر، حقوق مدنی عقود معین ج ۴، عقود اذنی و وثیقه های دین، شرکت انتشار.
۷.، حقوق مدنی عقود معین ج ۲؛ مشارکتها - صلح، گنج دانش.
۸.، حقوق مدنی عقود معین ج ۱؛ معاملات معوض و عقود تملیکی، شرکت انتشار.
۹.، حقوق مدنی عقود معین ج ۳، عطایا: هبه، وقف، وصیت، تهران، نشر یلدا.
۱۰. کاشانی، سید محمود، قراردادهای ویژه، نشر میزان.
۱۱. کریمی، عباس، اندیشه هایی نو در حقوق قراردادها، تهران، نشر دادگستر.

۲) منابع عربی:

۱. انصاری، مرتضی، کتاب المکاسب، دوره ۶ جلدی، قم، مجمع الفکر الاسلامی.
۲. السنهوری، عبدالرزاق احمد، الوسیط فی شرح القانون المدنی الجدید، دوره ۱۰ جلدی، بیروت، منشورات الحلبي الحقوقیه
۳. جعی العاملی، زین الدین (شهید ثانی)، مسالک الافهام فی شرح شرایع الاسلام، جلد های مربوطه، قم، موسسه المعارف الاسلامیه.

۴. حسینی حائری، سید کاظم، فقه العقود، ج ۱ و ۲، قم، مجمع الفکر الاسلامی.
۵. حسینی عاملی، سید محمد جواد، مفتاح الکرامه، جلد های مربوطه، بیروت، دار احیاء التراث العربی
۶. حکیم، سید محسن، مستمسک العروه الوثقی، جلد های مربوطه
۷. خوئی، سید ابوالقاسم، مصباح الفقاهه فی المعاملات،
۸.، مبانی العروه الوثقی، ج ۱ و ۲،
۹.، المستند فی شرح العروه الوثقی، جلد ۴،
۱۰. سبزواری، محمد باقر، کفایه الاحکام، اصفهان، مدرسه صدر رضوی.
۱۱. طباطبایی، سید علی، ریاض المسائل، جلد های مربوطه، قم، موسسه نشر اسلامی.
۱۲. طباطبایی یزدی، سید محمد کاظم، حاشیه مکاسب،
۱۳. علامه حلی، تذکره الفقها، جلد ۲
۱۴. غروی اصفهانی (کمپانی)، محمد حسین، حاشیه مکاسب، قم، دارالمصطفی لاحیاء التراث.
۱۵. شهیدی، میرزا فتاح، هدایه الطالب، منشورات مکتبه آیه الله نجفی مرعشی
۱۶. مامقانی، عبدالله، مناهج المتقین، موسسه آل البيت
۱۷. محقق کرکی، جامع المقاصد، جلد های مربوطه، قم، موسسه آل البيت
۱۸. مقدس اردبیلی، مولی احمد، مجمع الفایده والبرهان، جلد های مربوطه، قم، موسسه نشر اسلامی
۱۹. موسوی خمینی، روح الله، کتاب البیع، ۵ جلد
۲۰. نایینی، محمد حسین، منیه الطالب، ج ۲، ۱ و ۳
۲۱. نجفی، محمد حسن، جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام، دوره ۴۳ جلدی، تهران، اسلامیه.

۳) منابع انگلیسی

۱. G. Bradfield. K. Lehmann, principle of the law of sale lease.
۲. Kare Lille holt, Andres victorin, ..., principles of European Law (Lease of Goods), oxford.
۳. Lehmann, K Bradfield, G, Principles of the law of Sale and Lease, ۳rd Edition, London, Sydney.
۴. Marica Stewart and Attorneys Ralph Warner and Janet protman, Leases & Rental Agreements, ^ th Edition, Molo.
۵. Martijn W. Hesselink, Jaobein W. Rutgers and ..., Principles of European law (commercial Agency, Franchise and Distribution contracts), Sellier European law polishers.
۶. Michael Farmston, Sale and Supply of Goods, London, Sedney.
۷. p.s. Atiyah and JohnN. Adams, The Sale of Goods.
۸. Philip Martin Mccauley, Mortgage Law.
۹. Richard C. Lewis, Contract suretyship from principle to practice, new York, john Wiley and sons, Inc.
۱۰. Study Group on European civil code and the ..., Principles Definition and model Rules of European private Law.

۴) منابع فرانسوی:

۱. A. Bénabent, Droit des contrats spéciaux civils et commerciaux, L.G.D.J.
۲. B. STARCK, Les Obligations, ۲, contrat, Par H. ROLAND et L. BOYER, Litec.
۳. D. MAINGUY, Contrats spéciaux, Dalloz.
۴. F. COLLART DUTILLEUL et Ph. DELEBECQUE, Contrats civiles et commerciaux, Précis Dalloz.
۵. H., L. et J. MAZEAUD, F. CHABAS, Leçon de droit civil, t.I., ۱e vol., Introduction à l'étude du droit, Par F. CHABAS, Montchrestien.
۶. J. FLOUR et J. L. AUBERT, Les obligations, ۱. L'acte juridique, par J.L. AUBERT, Armand Colin.
۷. J. GHESTIN, Traité de droit civil, la formation du contrat, L.G.D.J.
۸. Ch. LARROUMET, S. BROS, Traité de droit civil, t.۳, Les obligations, Le contrat , Economica.
۹. P. MALAURIE et L. AYNES, Droit des contrats spéciaux, L.G.D.J.

عنوان درس به فارسی:		ضمان قهری (مسئولیت مدنی) تطبیقی	
عنوان درس به انگلیسی:		Comparative Civil Liability	
دروس پیش نیاز:		نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:		پایه ☐ نظری ☒	
تعداد واحد:	۲	تخصصی ☒ عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
		رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

الف) اهداف کلی:

۱. تقویت توان استدلال و استنباط دانشجویان در مسائل حقوقی و ایجاد قدرت استنباط و نظریه پردازی در زمینه ضمان قهری (مسئولیت مدنی)
۲. آموزش مباحث ضمان قهری (مسئولیت مدنی) به دانشجویان به صورت تحلیلی و تطبیقی با برخی نظامهای حقوقی دیگر مانند فرانسه و انگلیس
۳. ارتقای توان علمی دانشجویان در استفاده از معلومات نظری در حل مسائل عملی

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی با اهداف، مبانی، اسباب، شرایط تحقق و آثار ضمان قهری (مسئولیت مدنی) و مسقطات آن در حقوق ایران و برخی نظامهای حقوقی دیگر مانند حقوق فرانسه و انگلیس
۲. آشنایی با راه حل های نظامهای حقوقی دیگر درباره جبران خسارات حوادث زیانبار
۳. شناخت ویژگی ها و احکام ضمان قهری در حقوق ایران در مقایسه با مسئولیت مدنی در حقوق غرب

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد درس تعیین و به نحو تطبیقی تدریس می شود:
۱. مفهوم و ماهیت ضمان قهری (مسئولیت مدنی) و نسبت آن با مسئولیت قراردادی (نظریه وحدت یا تعدد)
 ۲. مقایسه تحلیلی مبانی سنتی ضمان قهری در حقوق اسلامی با مبانی نظری سنتی مسئولیت مدنی در حقوق غربی (مانند نظریه تقصیر، خطر، تضمین حق و ...)
 ۳. مبانی نوین مسئولیت مدنی به ویژه تحلیل اقتصادی مسئولیت مدنی و تأثیر این رویکرد بر تحلیل ارکان و آثار مسئولیت مدنی
 ۴. جایگاه نظام حقوقی ایران از حیث مبنای مسئولیت مدنی در دسته وحدت گرا، کثرت گرا و بینابین
 ۵. تحلیل اسباب یا موجبات ضمان و مسئولیت مدنی در حقوق ایران و برخی نظام های حقوقی دیگر
 ۶. تحلیل عناصر و ارکان ضمان قهری (مسئولیت مدنی)
- ۱-۶. عناصر و ارکان ضمان ناشی از اتلاف و تسبیب
۲-۶. عناصر و ارکان ضمان ید و استیفا

۷. قواعد حاکم بر اجتماع چند مباشر، اجتماع چند سبب و اجتماع سبب و مباشر، سبب مجمل و قواعد مربوط به توزیع میزان مسئولیت

۸. تحلیل نظام های خاص مسئولیت مدنی

- ۸-۱. مسئولیت مدنی کارفرما از حیث مینا، قلمرو و شرایط مسئولیت مدنی
- ۸-۲. مسئولیت مدنی سرپرست و محافظ صغیر و معنون از حیث مینا، قلمرو و شرایط مسئولیت
- ۸-۳. مسئولیت مدنی خسارات ناشی از اشیاء و حیوانات و تحولات حقوقی ناشی از قانون بیمه اجباری شخص ثالث
۹. تحلیل مسئولیت مدنی دولت
۱۰. تحلیل آثار مسئولیت مدنی و قواعد حاکم بر جبران خسارت
- ۱۰-۱. روش های جبران خسارت
- ۱۰-۲. قواعد حاکم بر زمان ارزیابی خسارت و کاهش و افزایش آن
- ۱۰-۳. اثر قرارداد بر ضمان قهری (عدم مسئولیت، تحدید مسئولیت، تشدید مسئولیت و وجه التزام)
۱۱. موجبات سقوط ضمان قهری و مسئولیت مدنی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. ترغیب دانشجویان به پژوهش تطبیقی و ارائه مقاله در زمینه مسائل و موضوعات ضمان قهری (مسئولیت مدنی)
۲. شرکت دادن دانشجویان در مباحث درس و فرآیند یادگیری
۳. بررسی پرونده ها و آرای قضایی نظامهای حقوقی مختلف در زمینه مسائل و دعاوی مربوط به ضمان قهری (مسئولیت مدنی)

ث) راهبردهای ارزشیابی با توجه به موارد زیر (به تشخیص استاد درس):

فعالیت های کلاسی در طول نیمسال تحصیلی اعم از مشارکت در مباحث طرح شده و ارائه پژوهش تطبیقی درصد

آزمون پایان نیمسال تحصیلی درصد

ج) فهرست منابع:

تذکره: تعدادی از کتاب ها به عنوان منبع درس معرفی شده است. استاد درس موظف است از آخرین ویراست این کتاب ها و سایر کتاب های مرتبط و مقاله های معتبر علمی پژوهشی استفاده و به عنوان منابع مطالعاتی درس به دانشجویان معرفی کند.

۱) منابع فارسی:

۱. ایزانلو، محسن، شروط محدودکننده و ساقط کننده مسئولیت در قراردادها، تهران، شرکت سهامی انتشار.
۲. بابایی، ایرج، حقوق مسئولیت مدنی، دو جلدی، تهران، انتشارات مجد.
۳. بادینی، حسن، فلسفه مسئولیت مدنی، تهران، بنیاد حقوقی میزان.
۴. باریکلو، علیرضا، مسئولیت مدنی، تهران، بنیاد حقوقی میزان.
۵. بهرامی احمدی، حمید، مسئولیت مدنی، تهران، بنیاد حقوقی میزان.
۶. حکمت نیا، محمود، مسئولیت مدنی در فقه امامیه: مبانی و ساختار، قم، پژوهشگاه فرهنگ و علوم اسلامی.

۷. خدابخشی، عبدالله، جبران خسارت کارگران در نظام مسئولیت مدنی، تهران، شرکت سهامی انتشار.
۸. رحیمی، حبیب الله، استفاده بلاجهت، تهران، شرکت سهامی انتشار.
۹. صفائی، سید حسین؛ حبیب اله رحیمی، مسئولیت مدنی تطبیقی، تهران، شهر دانش
۱۰. -----؛ -----، مسئولیت مدنی (الزامات خارج از قرارداد)، تهران، انتشارات سمت
۱۱. عمید زنجانی، عباسعلی، موجبات ضمان، تهران، نشر میزان.
۱۲. قاسم زاده، سید مرتضی، الزام ها و مسئولیت مدنی بدون قرارداد، تهران، بنیاد حقوقی میزان.
۱۳. -----، مبانی مسئولیت مدنی، تهران، بنیاد حقوقی میزان.
۱۴. کاتوزیان، ناصر، حقوق مدنی الزام های خارج از قرارداد، دو جلد، انتشارات دانشگاه تهران.
۱۵. -----، مسئولیت مدنی ناشی از عیب تولید، انتشارات دانشگاه تهران.
۱۶. لطفی، اسداله، سلسله مباحث فقهی حقوقی مسئولیت مدنی، تهران، انتشارات جاودانه.
۱۷. یزدانیان، علیرضا، حقوق مدنی؛ قواعد عمومی مسئولیت مدنی، پنج جلد، تهران، بنیاد حقوقی میزان.

۲) منابع عربی:

۱. رشتی، میرزا حبیب الله، کتاب الغصب، تهران، مدرسه عالی شهید مطهری.
۲. سراج، محمد احمد، ضمان العدوان فی الفقه الاسلامی، بیروت، الموسسه الجامعه للدراسات و النشر و التوزیع
۳. سنهوری، عبدالرزاق احمد، الوسیط فی شرح القانون المدنی الجدید، بیروت، منشورات الحلبي الحقوقیه
۴. سیستانی، سید علی، قاعده لاضرر و لا ضرار، قم، مکتب السماحه آیت الله العظمی السید السیستانی.
۵. فاضل لنکرانی، محمد، تفصیل الشریعه فی شرح تحریر الوسیله، کتاب الغصب و احیاء الموات و المشتراکات و اللقطه، قم، مرکز فقهی ائمه اطهار.
۶. محسنی، محمد آصف، الضمانات الفقهیه و اسبابها، قم، پیام مهر.
۷. مکارم شیرازی، ناصر، القواعد الفقهیه، قم، مدرسه الامام علی بن ابیطالب (ع).
۸. موسوی بجنوردی، سید حسن، القواعد الفقهیه، قم، نشر الهادی.
۹. نجفی، محمد حسن، جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام، تهران، انتشارات اسلامیه.
۱۰. نوری، شیخ فضل الله، رساله قاعده ضمان الید، قم، موسسه النشر الاسلامی.

۳) منابع انگلیسی:

۱. Elliott, Catherine & Quinn, Frances, Tort law, Great Britain, Pearson Education Limited.
۲. Epstein, Richard & Sharkey, Catherine, Cases and Materials on Torts, Wolters Kluwer.
۳. Harpwood, Vivienne, Modern Tort Law, London: Cavendish Publishing.
۴. Hylton, Keith n., Tort Law: A Modern Perspective, Cambridge University Press.
۵. Koziol, Helmut & Steininger, Barbara C., Eropean Tort Law, Springer Wien New York.
۶. Koziol, Helmut & Wilcox, Vanessa, Punitive Damages: Common Law and Civil Law Perspectives, Springer Wien New York.
۷. Mullis, Alastair & Oliphant, Ken, Torts, Palgrave Macmillan.

۸. Veljanovski, Cento, The Economics of Law, Great Britain, The Institute of Economic Affairs.
۹. Von Bar, Christian & Drobnig, Ulrich, The Interaction of Contract Law and Tort and Property Law in Europe, Munchen: Sellier.
۱۰. White, G. Edward, Tort Law in America, Oxford University Press.

۴) منابع فرانسوی:

۲۹. Brun P., Responsabilité civile extracontractuelle, LexisNexis.
۳۰. CARVAL S., JOURDAIN P., VINEY G., Les régimes spéciaux et l'assurance de responsabilité, L.G.D.J.
۳۱. CARVAL S., JOURDAIN P., VINEY G., Les effets de la responsabilité, L.G.D.J.
۳۲. CERQUEIRA G., MONTEILLET V., Le projet de réforme du droit de la responsabilité civile, Dalloz.
۳۳. DELEBECQUE Ph., PANSIER F.-J., Droit des obligations, Régime général, à jour de la réforme du droit des contrats et des obligations, LexisNexis.
۳۴. DELEBECQUE Ph., PANSIER F.-J., Droit des obligations; responsabilité civile, délit et quasi-délit, LexisNexis.
۳۵. J. Ghestin, P. Jourdain, G. Viney, Les conditions de la responsabilité, L.G.D.J.
۳۶. JULIENNE M., Le régime général des obligations après la réforme, LGDJ.
۳۷. JOURDAIN P., Les principes de la responsabilité civile, dalloz.
۳۸. LEGIER G., Droit civil, Les obligations, Mementos Dalloz.
۳۹. MALAURIE Ph. et AYNES L., Droit civil, Les obligations, Cujas.
۴۰. MARTY G. et RAYNAUD P., Les obligations, t.I, Les sources, Sirey, Paris.
۴۱. MAZEAUD H., L. et J., CHABAS F., Leçon de droit civil, t.II., 1e vol., Obligations : théorie générale, par F. CHABAS, Montchrestien.
۴۲. MAZEAUD H., L. et J., et TUNC A., Traité théorique et pratique de la responsabilité civile, t. 1.
۴۳. STARCK B., Obligations, 1, Responsabilité délictuelle, par H. Roland et L. Boyer, Litec.
۴۴. SCHULZE R., WICKER, Gérald MASCH G., La réforme du droit de la responsabilité civile en France.
۴۵. TERRE F., La réforme du droit des obligations, Dalloz.
۴۶. TERRE F., SIMLER PH., LEQUETTE Y., et CHENDE F., Droit civil, Les obligations, Précis Dalloz.
۴۷. VINEY G., Introduction à la responsabilité, L.G.D.J – Traités.
۴۸. VINEY G., JOURDAIN P., CARVAL S., Les conditions de la responsabilité, L.G.D.J.

۴۹. VINEY G., JOURDAIN P., CARVAL S., Les effets de la responsabilité, L.G.D.J.

۵۰. VINEY G., JOURDAIN P., CARVAL S., Les régimes spéciaux et l'assurance de responsabilité - Grand Format, L.G.D.

عنوان درس به فارسی:		متون فقه استدلالی (۱)	
عنوان درس به انگلیسی:		Argumentative Islamic Jurisprudential Texts (۱)	
دروس پیش‌نیاز:		پایه ☐	نظری ☒
دروس هم‌نیاز:		تخصصی ☒	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☐	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

الف) اهداف کلی:

۱. آموزش مباحث فقهی به صورت تحلیلی و استدلالی به دانشجویان و تقویت توان استدلال و استنباط آنان در مسائل فقهی و حقوقی
۲. عمق بخشیدن به دانش فقهی دانشجویان

ب) اهداف ویژه:

۱. ارتقای قدرت تجزیه و تحلیل دانشجویان در مسائل فقهی و حقوقی در قلمرو حقوق خصوصی
۲. تقویت توانایی و مهارت دانشجویان در استفاده از متون فقهی
۳. افزایش توان استدلال و استنباط دانشجویان در مسائل فقهی و حقوقی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

تحلیل و استدلال عمیق یک یا چند موضوع از موضوعات زیر مبتنی بر یک یا چند منبع فقهی (متن محور):

۱. شرایط انعقاد عقود (شرایط عقد، شرایط متعاقدين و شرایط عوضین)
۲. شروط ضمن عقد (نظریه عمومی، احکام و آثار و ضمانت اجراهای تخلف از شرط با تأکید بر نظریات جدید) و بررسی امکان درج شرط در ایقاعات و آثار آن
۳. اختیارات (احکام و قواعد مشترک، بررسی مبانی و شرایط هر یک از اختیارات، تصرفات من علیه الخیار)
۴. ضمانت اجراهای نقض قرارداد و بررسی قواعد عمومی خسارات قراردادی از منظر فقهی به ویژه خسارت تأخیر تأدیه و وجه التزام
۵. مقبوض به عقد فاسد (تحلیل قاعده مایضمن بصحیحه یضمن بفاسده و عکس آن)
۶. معاملات فضولی، اجازه و رد، نظریات مربوط به کاشفیت و ناقصیت اجازه
۷. ضمان درک و بررسی تحلیلی قلمرو ضمان بایع در فرض مستحق للغير بودن مبیع و ضمان عهده از بایع و مشتری و قلمرو آن.
۸. احوال شخصیه (نکاح، طلاق، وصیت، ارث، حجر، افلاس)
۹. ضمان قهری (مسئولیت مدنی)، موجبات و مسقطات آن
۱۰. مباحث مربوط به تفکیک حق و حکم و تفکیک ملک و حق در فقه امامیه و نظریات فقهی در این باره

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. ترغیب دانشجویان به فهم تحلیلی و استدلالی فقه و شرکت دادن آنها در فرآیند یادگیری
۲. ترغیب دانشجویان به پژوهش و ارائه مقاله در مورد موضوعات و مباحث درس با توجه به مبانی فقهی

۳. سوق دادن دانشجویان به انتخاب موضوعات کاربردی برای تدوین رساله با استفاده از مبانی فقهی.

۴. تشکیل کارگاه علمی با موضوع بررسی فقهی آرای قضایی به‌ویژه آرای وحدت رویه

ث) راهبردهای ارزشیابی با توجه به موارد زیر (به تشخیص استاد درس):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیمسال تحصیلی در صد

آزمون پایان نیمسال تحصیلی در صد

ج) فهرست منابع:

تذکره: تعدادی از کتاب‌ها به عنوان منبع درس معرفی شده است. استاد درس موظف است از آخرین ویراست این کتاب‌ها و سایر کتاب‌های مرتبط و مقاله‌های معتبر علمی پژوهشی استفاده و به عنوان منابع مطالعاتی درس به دانشجویان معرفی کند.

۱. آل کاشف الغطاء، محمد حسین، تحریر المجله، تهران: مکتبه النجاح.
۲. انصاری، شیخ مرتضی، کتاب المکاسب، دوره ۶ جلدی، قم، مجمع الفکر الاسلامی.
۳. تبریزی، میرزا جواد، ارشاد الطالب الی تعلیق المکاسب، دوره ۴ جلدی، قم، مطبعه مهر.
۴. حائری، سید کاظم، فقه العقود، قم، مجمع الفکر الاسلامی.
۵. حسینی مراغی، میرفتاح، العناوین، قم، موسسه النشر الاسلامی.
۶. خوانساری، سید احمد، جامع المدارک فی شرح المختصر النافع، قم، اسماعیلیان.
۷. حلّی ابوالقاسم نجم الدین (محقق حلّی)، شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام، قم انتشارات استقلال.
۸. جبعی العاملی، زین الدین (شهید ثانی)، الروضه البهیة فی شرح اللمعه دمشقیه، بیروت، دارالعالم الاسلامی.
۹. مسالک الافهام، قم، موسسه المعارف الاسلامیه.
۱۰. رشتی، میرزا حبیب الله، الالتقاطات کتاب الغضب، (تصحیح: حسن قاسمی)، تهران، مدرسه عالی شهید مطهری
۱۱. سیستانی، سیدعلی، قاعده لاضرر و لاضرار، قم، مکتبه آیت الله سیستانی.
۱۲. طباطبائی یزدی، سیدمحمد کاظم، حاشیه المکاسب، قم، اسماعیلیان.
۱۳. غروی اصفهانی (کمپانی)، محمد حسین، حاشیه المکاسب، قم، دارالمصطفی لاحیاء التراث.
۱۴. محقق اردبیلی، مولی احمد، مجمع الفایده والبرهان، جلدهای مربوطه، قم، موسسه نشر اسلامی.
۱۵. محقق کرکی، علی بن حسین، جامع المقاصد فی شرح القواعد، جلدهای مربوطه، قم، مؤسسه آل البيت (ع)
۱۶. موسوی بجنوردی، سید میرزا حسن، القواعد الفقهیه، نجف، مطبعه الآداب.
۱۷. موسوی خمینی، سیدروح اله، کتاب البیع، قم، اسماعیلیان.
۱۸. موسوی خویی، سید ابوالقاسم، مصباح الفقاهه، قم، انصاریان.
۱۹. المستند فی شرح العروه الوثقی، کتاب الاجاره، قم، دارالعلم.
۲۰. مبانی العروه الوثقی، کتاب المضاربه، قم، دارالعلم.
۲۱. نایینی، محمد حسین، منیه الطالب، قم، موسسه النشر الاسلامی.

۲۲. نجفی، شیخ محمدحسن، جواهرالکلام فی شرح شرایع الاسلام، مجلدات مربوطه، تهران، اسلامیة.

۲۳. هاشمی شاهرودی، سید محمود، موسوعه الفقه الاسلامی طبقاً لمذهب اهل البیت (ع)، دائرة المعارف الفقه الإسلامی

عنوان درس به فارسی:		حقوق تجارت تحلیلی	
عنوان درس به انگلیسی:		Analytical Commercial Law	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒			دروس پیش نیاز:
تخصصی ☒ عملی ☐			دروس هم نیاز:
اختیاری ☐ نظری-عملی ☐		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

الف) اهداف کلی:

۱. آموزش مباحث حقوقی به صورت تحلیلی به دانشجویان و تعمیق دانش حقوقی آنان
۲. تقویت توان استدلال و استنباط دانشجویان در مسائل حقوقی و ایجاد قدرت استنباط و نظریه پردازی در آنان
۳. عمق بخشیدن به دانش حقوقی دانشجویان و ارتقای توان استفاده از معلومات نظری در حل مسائل عملی

ب) اهداف ویژه:

۱. تقویت نیروی استنباط و توان استدلال دانشجویان در مباحث حقوق تجارت به منظور ایجاد شناخت دقیق و عمیق از قواعد حقوق تجارت براساس موازین فقهی و حقوق موضوعه ایران
۲. ارتقای توان استفاده از معلومات نظری در حل مسائل عملی و مشکلات حقوقی

پ) مباحث یا سر فصل ها:

یک یا چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد درس تعیین و تدریس می شود:

۱. تحلیل حقوقی ساختار شرکت های تجاری
۲. رابطه حقوقی مدیران شرکت های تجاری با شرکت
۳. خصوصیات عمده شرکت های سهامی
۴. ماهیت حقوقی سهام شرکت های سهامی و معاملات راجع به آنها
۵. حقوق سهامداران اقلیت در شرکت های سهامی، حمایت ها و ضمانت اجرای قانونی
۶. اختیارات، وظایف و مسئولیت های مدیران شرکت های سهامی
۷. ادغام، تجزیه و تبدیل شرکت های تجاری
۸. شرایط پذیرش شرکت های سهامی در بورس اوراق بهادار و نظام حقوقی عرضه اولیه و ثانویه اوراق بهادار در بورس اوراق بهادار
۹. حاکمیت شرکتی در شرکت های سهامی عام با تأکید بر شرکت های پذیرفته شده در بورس
۱۰. قواعد مشترک و اختصاصی انحلال و تصفیه شرکت های تجاری
۱۱. قواعد و الزامات خاص ورشکستگی شرکت های تجاری
۱۲. مباحثی تحلیلی و کاربردی از اسناد تجاری (چک، سفته، برات، اسناد در وجه حامل، قبض انبار عمومی)

۱۳. مباحثی تحلیلی و کاربردی از قراردادهای تجاری (حق العمل کاری، دلالی، قرارداد حمل و نقل، نمایندگی تجاری، قرارداد حق امتیاز، بیع تجاری، ضمانت های تجاری)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. ترغیب دانشجویان به مباحث تحلیلی و استدلالی در موضوعات حقوق تجارت
۲. شرکت دادن دانشجویان در پژوهش در باره موضوعات جدید مطرح در حقوق تجارت

ث) راهبردهای ارزشیابی با توجه به موارد زیر (به تشخیص استاد درس):

فعالیت های کلاسی در طول نیمسال تحصیلی	درصد
آزمون پایان نیمسال تحصیلی	درصد

ج) فهرست منابع:

تذکر: تعدادی از کتاب ها به عنوان منبع درس معرفی شده است. استاد درس موظف است از آخرین ویراست این کتاب ها و سایر کتاب های مرتبط و مقاله های معتبر علمی پژوهشی استفاده و به عنوان منابع مطالعاتی درس به دانشجویان معرفی کند.

۱) منابع فارسی:

۱. اسکینی، ربیعا، حقوق تجارت: شرکت های تجاری، جلد اول و دوم، انتشارات سمت.
۲. پاسبان، محمد رضا، حقوق شرکت های تجاری، انتشارات سمت.
۳. ستوده تهرانی، حسن، حقوق تجارت، جلد اول، دوم، سوم و چهارم.
۴. سکوتی نسیمی، رضا، حقوق شرکت های تجاری، انتشارات مجد.
۵. -----، مباحثی تحلیلی از حقوق اسناد تجاری، انتشارات مجد.
۶. طوسی، عباس، تحلیل اقتصادی حقوق شرکتهای، تهران، شهر دانش.
۷. عبدی پور فرد، ابراهیم، حقوق اسناد تجاری، انتشارات مجد.
۸. -----، حقوق ورشکستگی، انتشارات مجد.
۹. -----، مباحثی تحلیلی از حقوق تجارت (اوراق تجاری، بورس و اوراق بهادار، حق کسب یا پیشه یا تجارت)، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۱۰. عیسائی تفرشی، محمد، مباحثی تحلیلی از حقوق شرکت های تجاری، جلد یکم، انتشارات دانشگاه تربیت مدرس.
۱۱. -----، مباحثی تحلیلی از حقوق شرکت های تجاری، جلد دوم: شرکت های سهامی عام و خاص، انتشارات دانشگاه تربیت مدرس.
۱۲. قائم مقام فراهانی، محمد حسین، ورشکستگی و تصفیه.
۱۳. کاویانی، کوروش، حقوق اسناد تجاری، نشر میزان.
۱۴. -----، حقوق شرکت های تجاری، نشر میزان.
۱۵. -----، حقوق ورشکستگی، نشر میزان.
۱۶. یحیی پور، جمشید، حاکمیت شرکتی در شرکت های سهامی، نشر میزان.

۲) منابع عربی:

۱. انصاری، شیخ مرتضی، کتاب المكاسب (کتاب البيع)، تهران، موسسه نشر اسلامی.
۲. مکی عاملی (شهید اول)، شمس الدین محمد، اللمعه دمشقیه (کتاب المتاجر)، دار التراث - دارالاسلامیه.
۳. ناصیف، الیاس، الکامل فی قانون التجاره، الجزء الثاني، الشركات التجاریه، منشورات بحر المتوسط و منشورات عویدات.
۴. ریبر و روبلو، المطول فی القانون التجاری، ترجمه علی مقلد، بیروت، مجد، ۲۰۰۸.

۳) منابع انگلیسی:

۱. Andenas, Mads, Wooldridge, Frank, European Comparative Company Law, Cambridge University Press.
۲. Balouziyeh, John M.B, A Legal Guide to United State Business Organization, The Law of Partnerships, Corporations, and Limited Liability Companies, Springer Berlin Heidelberg, New York.
۳. Beale, H. G, Chitty on Contract, Specific Contracts, Sweet & Maxwell, London.
۴. Borrie, Gordon, Commercial Law, Butterworths, London.
۵. Bourne, Nicola, Bourne on Company Law, Routledge, London.
۶. Bufford, Samuel, et al, International Insolvency, USA: Federal Judicial Center publication.
۷. Carnston, Ross: The Marking of Commercial Law, Oxford, Clarendon.
۸. Cerioni, Luca, EU Corporate Law and EU Company Tax Law, Edward Elgar Publishing.
۹. Clarke, Andrew: Business Entities, Sweet & Maxwell.
۱۰. COMPANY LAW, Cambridge University Press.
۱۱. Corley, Robert N. shedd, petter J., Principles of Business Law, Prentice Hall, New Jersey.
۱۲. Davies, Paull et al, Gower & Davies, Principles of Modern Company Law, London: Sweet & Maxwell.
۱۳. Dignam, Alan & Lowry, Jhon, Company Law, Oxford University Press, London.
۱۴. Dine, Janet, Company law, London, Palgrave.
۱۵. Dobson, Paul, Charles worth's Business Law, London, Sweet & Maxwell.
۱۶. Dobson, Paul: Charles Worth's Business Law, Sweet & Maxwell, The Latest Edition.
۱۷. Epstein, David G. & Nickles, Steve H., Principles of Bankruptcy Law, USA: Thomson West.
۱۸. Frey, Martin, et al, Introduction to Bankruptcy Law, New York: Thomson & Delmar Learning.
۱۹. Gordon, Jeffrey N. & Ring, Wolf-Georg, The Oxford Handbook of Corporate Law and Governance, Oxford University Press.
۲۰. Greene, Nina, Newton, Dawn and Jensen Olson, Kerry, The Annotated Franchise Agreement, American Bar Association, ABA Book Publishing.
۲۱. Gudge, Stephen, Business Law, Macmillan, London.
۲۲. Jarkina, Viktorija, Franchising in Theory and Practice: A Franchise Agreement in the Framework of Civil Law, LAP LAMBERT Academic Publishing.
۲۳. Kelly, David et al, Business Law, Cavandish Publishing, London.
۲۴. Klee, Kenneth, Legislative History of The New Bankruptcy law, DePaul Law Review, Vol ۲۸, ۱۹۷۹.

۲۵. Kinsella, David L., Corporate Law: Ohio's Newest Claim Outside of an Appraisal for Dissenting Shareholders in a Merger Situation - Breach of Fiduciary Duty, University of Dayton Law Review, v. ۱۶, Spring, ۱۹۹۱.
۲۶. Luca Cerioni, EU Corporate Law and EU Company Tax Law.
۲۷. Mecham, Leonidas Ralph, Bankruptcy Basics, Administrative Office of United States Courts, Revised Second Edition, April ۲۰۰۴.
۲۸. Morse, Geoffrey, Charlesworth & Morse Company Law, London, Sweet & Maxwell.
۲۹. OECD, G۲۰/OECD Principles of Corporate Governance, OECD Publishing.
۳۰. Pennington, Rober R., Company Law, Oxford University Press.
۳۱. Ridley, Ann, Key Facts Company Law, Hodder Education, London.
۳۲. Sjøfjell, Beate, Bruner, Christopher M., The Cambridge Handbook of Corporate Law, Corporate Governance and Sustainability, Cambridge University Press.
۳۳. Talbot, Lorraine, Critical Company Law, Routledge.
۳۴. Uncitral Legislative Guide on Insolvency Law, Part four: Directors' obligations in the period approaching insolvency.
۳۵. Uncitral Legislative Guide on Insolvency Law, Part three: Treatment of enterprise groups in insolvency.
۳۶. Uncitral Legislative Guide on Insolvency Law, Part one and two.
۳۷. Webster, Pamela, et al, Practical Bankruptcy Law for the Paralegal, New York: West Legal Studies.
۳۸. Wild, Charles, Stuart Weinstein, Josephin Bisacre, Smith and Keenan's Company Law, Pearson Education Limited, London.

(۴) منابع فرانسوی:

۱. Delebecque, Philippe et Binctin, Nicolas et Andreu, Lionel, Traité de droit des affaires, Tome ۳: Opérations bancaires et Contrats commerciaux, Paris: LGDJ.
۲. Delebecque, Philippe et Binctin, Nicolas et Andreu, Lionel, Traité de droit des affaires, Tome ۴: Effets de commerce et entreprises en difficulté, Paris: LGDJ.
۳. Delebecque, Philippe et Germin, Michel et Ripert, Georges, Traité de droit commercial: Tome ۲, Effets de commerce, banque, contrats commerciaux, procédures collectives, Paris: LGDJ.
۴. Jeantin, Michel & Le Cannu, Paul, Droit Commercial, Dalloz, Paris.
۵. Le Gall, Jean - Pierre & Morel, Paul, French Company Law, London, Longman.
۶. Lefebvre, Francis, Mémento pratique - sociétés commerciales (édition ۲۰۲۱), Paris: LGDJ.
۷. Lescot, V. P. et Roblot, R. Les effets de commerce: lettre de change, billets à ordre et au porteur, warrants, Rousseau, Paris.
۸. Merle, Philippe, Droit commercial, sociétés commerciales, Paris: Dalloz.
۹. Ripert, George, Traite elementaire de droit commercial, ۹ edition par Rene Roblot, Paris: L. G. D. J.
۱۰. Ripert, G. et Roblot, Traite de droit commercial, Paris: LGDJ (Librairie générale de droit et de jurisprudence).
۱۱. Rodière, René, «Le renouvellement du droit commercial française», *Livre du centenaire de la Société de législation comparée*, LGDJ, Paris.
۱۲. Rodière, René et Oppetit, Bruno, Droit commercial: Groupements commerciaux, ۲ livre sur le droit commercial Groupements commerciaux Actes de commerce et commerçants Activité commercial,

Précis Dalloz, Paris.

۱۳. Rodière, René et Oppetit, Bruno, Droit commercial. Effets de commerce. contrats commerciaux. failites, 1er ed, Précis Dalloz, Paris.
۱۴. Ryn, Jean van et Heenen, Jacques, Principes de droit commercial, Bruxelles: Établissements Émile Bruylant.
۱۵. Vogel, Louis , (Ripert, G. et Roblot, Traite de droit des affaires), Du droit commercial au droit économique: Commerçants, justice commerciale, fonds de commerce, bail commercial, propriété industrielle, concurrence, Tome ۱, LGDJ, Paris.

عنوان درس به فارسی:		حقوق تجارت بین المللی	
عنوان درس به انگلیسی:		International Trade Law	
دروس پیش نیاز:		نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:		☐ پایه	☒ نظری
تعداد واحد:	۲	☒ تخصصی	☐ عملی
تعداد ساعت:	۳۲	☐ اختیاری	☐ نظری-عملی
		☐ رساله / پایان نامه	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

الف) اهداف کلی:

۱. آموزش مباحث حقوقی به صورت تحلیلی به دانشجویان و تعمیق دانش حقوقی آنان
۲. تقویت توان استدلال و استنباط دانشجویان در مسائل حقوقی و ایجاد قدرت استنباط و نظریه پردازی در آنان
۳. عمق بخشیدن به دانش حقوقی دانشجویان در حوزه تجارت بین الملل
۴. گسترش دانش بومی حقوق تجارت بین الملل با تکیه بر مبانی فقهی و قوانین ملی

ب) اهداف ویژه:

۱. ارتقای قدرت تجزیه و تحلیل دانشجویان در مسائل حقوق تجارت بین الملل به ویژه در حل دعاوی ناشی از آن
۲. ارتقای توان استفاده از معلومات نظری در حل مسائل عملی
۳. مهارت افزایی در مذاکره و تنظیم قراردادهای تجاری بین المللی
۴. آماده سازی دانشجویان برای ارائه مشاوره به بنگاههای اقتصادی در زمینه فعالیت های تجاری برون مرزی

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- یک یا چند مبحث از مباحث زیر با لحاظ اهمیت نظری و کاربردی بحث ، به انتخاب استاد درس تعیین و تدریس می شود
۱. تاسیس شرکت تجاری توسط اتباع بیگانه در ایران و شرایط و قلمرو فعالیت شرکت های خارجی در ایران
 ۲. نظام حقوقی سرمایه گذاری بین المللی در اسناد بین المللی و قوانین ملی
 ۳. بیع بین المللی کالا بر مبنای اسناد و رویه های بین المللی با تطبیق بر حقوق ایران و یک یا چند نظام حقوقی مهم دیگر
 ۴. دعاوی مربوط به قراردادهای تجاری بین المللی و روش های حل اختلاف با تکیه بر داوری تجاری بین المللی
 ۵. روش های پرداخت در تجارت بین الملل با تأکید بر «اعتبارات اسنادی»
 ۶. نظام حاکم بر بانکداری تجاری و مبادلات بین بانکی جهانی به ویژه نقل و انتقال الکترونیکی وجوه و نقش مؤسسه سوئیفت
 ۷. روش های تأمین مالی در تجارت بین الملل با تأکید بر روش تأمین مالی طرح سرمایه گذاری (پروژه)
 ۸. تضمینات تجاری بین المللی و نظام حقوقی حاکم بر آن
 ۹. سرمایه گذاری های مشترک (Joint Ventures) و کنسرسیوم های بین المللی و نظام حقوقی حاکم بر آنها
 ۱۰. شرکت های چند ملیتی و نظام حقوقی حاکم بر تأسیس، فعالیت و ورشکستگی آنها
 ۱۱. قراردادهای معجوز/ اجازه بهره برداری (لیسانس)، حق امتیاز (فرانچایز) و انتقال فناوری و دانش فنی در تجارت بین الملل
 ۱۲. بررسی پیمان های تجاری منطقه ای و بین المللی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. ترغیب دانشجویان به پژوهش و ارائه مقاله در باره مسائل حقوق تجارت بین المللی
۲. شرکت دادن دانشجویان در مباحث درس با استفاده از مباحثه گروهی
۳. استفاده از قراردادهای تجاری و شروط استاندارد و نمونه در تبیین مباحث درس
۴. طرح و بررسی پرونده های تجاری بین المللی

ث) راهبردهای ارزشیابی با توجه به موارد زیر (به تشخیص استاد درس):

فعالیت های کلاسی در طول نیمسال تحصیلی درصد

آزمون پایان نیمسال تحصیلی درصد

ج) فهرست منابع:

تذکره: تعدادی از کتاب ها به عنوان منبع درس معرفی شده است. استاد درس موظف است از آخرین ویراست این کتاب ها و سایر کتاب های مرتبط و مقاله های معتبر علمی پژوهشی استفاده و به عنوان منابع مطالعاتی درس به دانشجویان معرفی کند.

۱) منابع فارسی:

۱. اشمیتوف، کلایو ام، حقوق تجارت بین الملل، ج ۱ و ۲، ترجمه بهروز اخلاقی و همکاران، تهران: انتشارات سمت.
۲. اسکینی، ربیعا، مباحثی از حقوق تجارت بین الملل، تهران: نشر دانش امروز.
۳. باغبان، رحیم، حقوق تجارت بین الملل «مسئولیت شرکت های چند ملیتی»، انتشارات مجد.
۴. بناء نیاسری، ماشاء الله، حقوق اعتبارات اسنادی ۲ جلدی، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش های حقوقی شهر دانش.
۵. جاوید، محمد جواد، رنگچیان، آرزو، حقوق شرکت های چند ملیتی و کدهای رفتاری، انتشارات خرسندی
۶. خراعی، حسین، حقوق تجارت بین الملل (دوره ۷ جلدی)، انتشارات مجد.
۷. داراب پور، مهرباب و دیگران، اصول و مبانی حقوق تجارت بین الملل، دوره ۶ جلدی، تهران، انتشارات گنج دانش.
۸. سازمان جهانی تجارت، اسناد حقوقی سازمان جهانی تجارت، گروه مترجمین، تهران، شرکت چاپ و نشر بازرگانی.
۹. شعاریان، ابراهیم، رحیمی، فرشاد، حقوق بیع بین المللی، تهران: شهر دانش.
۱۰. شیروی، عبدالحسین، حقوق تجارت بین الملل، ج ۱۲، تهران: انتشارات سمت.
۱۱.، قراردادهای بی. او. تی، تنظیم، ساختار و قوانین حاکم، نشر میزان.
۱۲. صفایی، سید حسین، و دیگران، حقوق بیع بین المللی با مطالعه تطبیقی، ج ۹، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۱۳. عیسائی تفرشی محمد، مباحث تحلیلی از حقوق شرکتهای تجاری، جلد یکم، انتشارات دانشگاه تربیت مدرس.
۱۴. -----، مباحثی تحلیلی از حقوق شرکت های تجاری، جلد دوم: شرکت های سهامی عام و خاص، انتشارات دانشگاه تربیت مدرس.

۲) منابع عربی

۱. آل بحر العلوم، بلغه الفقیه، تهران: مکتبه الصادق.

۲. آل کاشف الغطاء، محمدحسین، تحرير المجله، تهران: مکتبه النجاح.
۳. انصاری، مرتضی، مکاسب، دوره ۶ جلدی، قم: مجمع الفکر الاسلامی.
۴. تبریزی، جواد، ارشاد الطالب الی تعلیق مکاسب، قم: مطبعه مهر.
۵. جبعی عاملی، زین الدین، (شهید ثانی)، مسالک الافهام، قم: موسسه المعارف الاسلامیه.
۶. جزیری، عبدالحمن، الفقه علی المذاهب الاربعه، بیروت: دار احیاء التراث العربی.
۷. حسینی مراغی، میرفتاح، العناوین، قم: موسسه النشر الاسلامی.
۸. حکیم، سیدمحسن، نهج الفقاهه، نجف: مطبعه العلمیه.
۹. خویی، سید ابوالقاسم، مصباح الفقاهه، قم: انصاریان.
۱۰. خویی، سید محمدتقی، الشروط او الالتزامات التبعیه فی العقود، قم: موسسه المنار.
۱۱. طباطبایی یزدی، سید محمد کاظم، حاشیه مکاسب، قم: اسماعیلیان.
۱۲. غروی اصفهانی (کمپانی)، محمد حسین، حاشیه مکاسب، قم، دارالمصطفی لاحیاء التراث.
۱۳. کرکی، علی بن حسین (محقق ثانی)، جامع المقاصد فی شرح القواعد، قم: موسسه آل البيت.
۱۴. مقدس اردبیلی، احمد، مجمع الفائده و البرهان، قم: موسسه النشر الاسلامی.
۱۵. موسوی بجنوردی، سید حسن، القواعد الفقهیة، دوره ۷ جلدی، قم: نشر الهادی.
۱۶. موسوی خمینی، سید روح الله، کتاب البیع، قم: اسماعیلیان.
۱۷. نایینی، محمدحسین، منیه الطالب، قم: موسسه النشر الاسلامی.
۱۸. نجفی، محمدحسن، جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام، تهران: اسلامیه.

۳ منابع انگلیسی:

۱. Acharya, Rohini, Regional Trade Agreements and the Multilateral Trading System, Cambridge University Press
۲. Bethlehem, Daniel, et al, The Oxford Handbook of International Trade Law, Oxford University Press.
۳. Birkinshaw, Julian, et al, The Future of the Multinational Company 1st Edition, Wiley.
۴. Block-Lieb, Susan & Halliday, Terence C., Global Lawmakers: International Organizations in the Crafting of World Markets, Cambridge University Press.
۵. Brödermann, Eckart, UNIDROIT Principles of International Commercial Contracts, Kluwer Law International.
۶. Carr, Indira, Peter, Stone, International Trade Law, Routledge.
۷. Clarke, Ian M, The Spatial Organization of Multinational Corporations (RLE International Business), Routledge.
۸. Cullen, John B, International Business: Strategy and the Multinational Company, Routledge.
۹. Dixon, Chris J, Multinational Corporations and the Third World (RLE International Business), Routledge.

۱۰. Dörrenbacher, Christoph & Geppert, Mike, Multinational Corporations and Organization Theory: Post Millennium Perspectives: Volume ۴۹, Emerald Publishing Limited.
۱۱. Honnold, John O., Uniform Law for International Sales under the ۱۹۸۰ United Nations Convention, ۳rd edition, Kluwer Law International, Hague.
۱۲. International Chamber of Commerce, ICC Incoterms ۲۰۲۰, ICC Publication, Paris.
۱۳. International Chamber of Commerce, Uniform Customs and Practices for Documentary Credits, ICC Publication, Paris.
۱۴. International Chamber of Commerce, Uniform Rules for Collection (URC ۵۲۲), ICC Publication, Paris.
۱۵. Jackson, John Howard, World Trade and the Law of GATT, Bobbs-Merril, Indianapolis.
۱۶. Jackson, John, Davey, William, Sykes, Alan, Legal Problems of International Economic Relations: Cases, Materials, and Text on The National and International Regulation of Transnational Economic Relations, West Academic Publishing.
۱۷. Lim, C.I & Ho, Jean & Paparinskis, Martins, International Investment Law and Arbitration, Cambridge University Press.
۱۸. Muchlinski, Peter T., Multinational Enterprises and the Law, Oxford University Press.
۱۹. Murray, Carole, Schmittoffs, The Law and Practice of International Trade Law, Sweet & Maxwell.
۲۰. Subedi, Surya P., International Investment Law: Reconciling Policy, Bloomsbury Publishing.
۲۱. Tolentino, Paz Estrella, Multinational Corporations, Emergence and Evolution, Routledge.
۲۲. Trebilcock, Advanced Introduction to International Trade Law, Elgar Advanced Introductions series.
۲۳. UCITRAL, United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods (Vienna, ۱۹۸۰) (CISG).
۲۴. UNIDROIT Principles of International Commercial Contracts (۱۹۹۴) as revised in ۲۰۰۴, ۲۰۱۰ and ۲۰۱۶.
۲۵. Van den Bossche, P. & Zdouc W., The Law and Policy of the World Trade Organization, Cambridge University Press.

۴) منابع فرانسوی:

۱. Cachard, Olivier, Droit du Commerce Internatioal, LGDJ.
۲. Clavel, Sandrine, Gallant, Estelle, Les grands textes de droit international privé, Dalloz Grands Arrêts.
۳. Chatillon, Stéphane, Droit des affaires internationales, Magnard-Vuibert.
۴. Delacollette, Jean, Les Contrats de commerce internationaux, Bruxelles, De Boeck université.
۵. Jacquet, Jean-Michel; Delebecque, Philippe; Corneloup, Sabine, Droit du commerce international, Dalloz.
۶. Kenfack, Hugues, Droit du commerce international, Dalloz Mementos.
۷. Racine, Jean-Baptiste; Siirainen, Fabrice, Droit du commerce international, Dalloz.

۸. Renard, Jadaud ; Palisant, Robert, Droit du commerce international, Mémentos Dalloz.

عنوان درس به فارسی:		حقوق تجارت تطبیقی	
عنوان درس به انگلیسی:		Comparative Commercial Law	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒			دروس پیش‌نیاز:
تخصصی ☐ عملی ☐			دروس هم‌نیاز:
اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

الف) اهداف کلی:

۱. آموزش مباحث حقوقی به صورت تحلیلی به دانشجویان و تعمیق دانش حقوقی آنان
۲. تقویت توان استدلال و استنباط دانشجویان در مسائل حقوقی و ایجاد قدرت استنباط و نظریه پردازی در آنان
۳. عمق بخشیدن به دانش حقوقی دانشجویان و ارتقای توان استفاده از معلومات نظری در حل مسائل عملی

ب) اهداف ویژه:

۱. ایجاد توانایی استنباط دقیق تر و عمیق تر قواعد حقوق تجارت و تطبیق آنها با موازین فقهی و حقوق موضوعه ایران
۲. افزایش توانایی دانشجویان در حل مسائل حقوقی تجاری در مشاغل حقوقی
۳. آشنایی با قواعد و راه حل های حقوقی نظام های مختلف در حل مسائل حقوق تجارت و بومی سازی آن با رویکرد انطباق آنها با موازین حقوق اسلامی
۴. آشنا ساختن دانشجویان به قوانین و مقررات تجاری چند کشور و اسناد بین المللی به شیوه تحلیلی

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- یک یا چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد درس تعیین و تدریس می‌شود:
۱. جایگاه «شکل و قالب قانونی» شرکت های تجاری در نظام های حقوقی مختلف و اصل آزادی قراردادی
 ۲. سوء استفاده از شخصیت حقوقی شرکت تجاری و سازوکارهای نظام های حقوقی در مواجهه با آن
 ۳. مطالعه تطبیقی شرکت های تجاری تک عضو در نظام های مختلف حقوقی
 ۴. ادغام، تجزیه و تبدیل شرکت های تجاری در نظام های حقوقی مختلف
 ۵. شرایط و معیارهای تحقق ورشکستگی شرکت های تجاری در نظام های حقوقی مختلف
 ۶. روش های بازسازی شرکت های تجاری ورشکسته در نظام های حقوقی مختلف
 ۷. نظام حقوقی حاکم بر تأسیس، فعالیت، مسئولیت‌های اجتماعی و بین المللی و انحلال شرکت های چند ملیتی
 ۸. ورشکستگی فرامرزی در حقوق تجارت بین المللی و نظام های حقوقی ملی
 ۹. بررسی تطبیقی اسناد تجاری به معنای خاص در نظام های مختلف حقوقی و اسناد بین المللی
 ۱۰. اقسام، ماهیت و آثار سرمایه گذاری مشترک (جوینت ونچر)
 ۱۱. مطالعه تطبیقی اعتبارات اسنادی تضمینی و ضمانت نامه های مستقل یا عندالمطالبه

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. ترغیب دانشجویان به مباحث تحلیلی و استدلالی در مورد مباحث حقوق تجارت تطبیقی
۲. شرکت دادن دانشجویان در پژوهش در باره موضوعات جدید مطرح در حقوق تجارت تطبیقی

ث) راهبردهای ارزشیابی با توجه به موارد زیر (به تشخیص استاد درس):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیمسال تحصیلی درصد

آزمون پایان نیمسال تحصیلی درصد

ج) فهرست منابع:

تذکر: تعدادی از کتاب‌ها به عنوان منبع درس معرفی شده است. استاد درس موظف است از آخرین ویراست این کتاب‌ها و سایر کتاب‌های مرتبط و مقاله‌های معتبر علمی پژوهشی استفاده و به عنوان منابع مطالعاتی درس به دانشجویان معرفی کند.

(۱) منابع فارسی:

۱. اسکینی، ربیعا، حقوق تجارت تطبیقی (برات- سفته و چک در حقوق ایران، فرانسه و انگلیس)، انتشارات مجد.
۲. -----، حقوق تجارت: شرکت‌های تجاری، جلد اول و دوم، انتشارات سمت.
۳. باغبان، رحیم، حقوق تجارت بین الملل «مسئولیت شرکت‌های چند ملیتی»، انتشارات مجد.
۴. پاسبان، محمد رضا، حقوق شرکت‌های تجاری، انتشارات سمت.
۵. جاوید، محمدجواد، رنگچیان، آرزو، حقوق شرکت‌های چند ملیتی و کدهای رفتاری، انتشارات خرسندی
۶. ستوده تهرانی، حسن، حقوق تجارت، جلد اول و دوم.
۷. سکوتی نسیمی، رضا، حقوق شرکت‌های تجاری، انتشارات مجد.
۸. -----، مباحثی تحلیلی از حقوق اسناد تجاری، انتشارات مجد.
۹. عبدی پور، ابراهیم، حقوق اسناد تجاری، انتشارات مجد.
۱۰. -----، مباحثی تحلیلی از حقوق تجارت (اوراق تجاری، بورس و اوراق بهادار، حق کسب یا پیشه یا تجارت)، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۱۱. عرفانی، محمود، حقوق تجارت تطبیقی، ج ۶، اسناد تجاری بین المللی در حقوق ایران، فرانسه، آلمان، انگلیس و آمریکا، شرکت‌های تجاری (مقالات تطبیقی مؤلف)، ترجمه کنوانسیون ۹ دسامبر ۱۹۸۸ (UNCITRAL)، واژگان فرانسه - انگلیسی - فارسی، تهران، انتشارات جنگل - جاودان.
۱۲. عیسائی تفرشی، محمد، مباحثی تحلیلی از حقوق شرکت‌های تجاری، جلد دوم: شرکت‌های سهامی عام و خاص، انتشارات دانشگاه تربیت مدرس.
۱۳. -----، مباحثی تحلیلی از حقوق شرکت‌های تجاری، جلد یکم، انتشارات دانشگاه تربیت مدرس.
۱۴. کاویانی، کوروش، حقوق اسناد تجاری، نشر میزان.
۱۵. -----، حقوق شرکت‌های تجاری، نشر میزان.

۲) منابع عربی:

۱. انصاری، شیخ مرتضی، کتاب المکاسب (کتاب البیع)، تهران، موسسه نشر اسلامی.
۲. آل بحر العلوم، بلغه الفقیه، تهران: مکتبه الصادق.
۳. آل کاشف الغطاء، محمدحسین، تحریر المجله، تهران: مکتبه النجاج.
۴. تبریزی، جواد، ارشاد الطالب الی تعلیق المکاسب، قم: مطبعه مهر.
۵. جبعی عاملی، زین الدین، (شهید ثانی)، مسالک الافهام، قم: موسسه المعارف الاسلامیه.
۶. جزیری، عبدالحمن، الفقه علی المذاهب الاربعه، بیروت: دار احیاء التراث العربی.
۷. حسینی مراغی، میرفتاح، العناوین، قم: موسسه النشر الاسلامی.
۸. حکیم، سیدمحسن، نهج الفقاهه، نجف: مطبعه العلمیه.
۹. خویی، سید ابوالقاسم، مصباح الفقاهه، قم: انصاریان.
۱۰. خویی، سید محمدتقی، الشروط او الالتزامات التبعية فی العقود، قم: موسسه المنار.
۱۱. طباطبایی یزدی، سید محمد کاظم، حاشیه المکاسب، قم: اسماعیلیان.
۱۲. غروی اصفهانی (کمپانی)، محمد حسین، حاشیه المکاسب، قم، دارالمصطفی لاحیاء التراث.
۱۳. کرکی، علی بن حسین (محقق ثانی)، جامع المقاصد فی شرح القواعد، قم: موسسه آل البيت.
۱۴. مقدس اردبیلی، احمد، مجمع الفوائد و البرهان، قم: موسسه النشر الاسلامی.
۱۵. مکی عاملی (شهید اول)، شمس الدین محمد، اللمعه دمشقیه (کتاب المتاجر)، دارالتراث - دارالاسلامیه.
۱۶. موسوی بجنوردی، سید حسن، القواعد الفقهیه، دوره ۷ جلدی، قم: نشر الهادی.
۱۷. موسوی خمینی، سید روح الله، کتاب البیع، قم: اسماعیلیان.
۱۸. ناصیف، الیاس، الکامل فی قانون التجاره، الجزء الثانی، الشركات التجاریه، منشورات بحر المتوسط و منشورات عویدات.
۱۹. نایینی، محمدحسین، منیه الطالب، قم: موسسه النشر الاسلامی.
۲۰. نجفی، محمدحسن، جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام، تهران: اسلامیه.

۳) منابع انگلیسی:

۱. ۱-Balouziyeh. John M.B, A Legal Guide to United State Business Organization, The Law of Partnerships, Corporations, and Limited Liability Companies, Springer Berlin Heidelberg, New York, London.
۲. ۲--Birkinshaw, Julian, et al, The Future of the Multinational Company 1st Edition, Wiley.
۳. Bourne, Nicola, Bourne on Company Law, Routledge, London.
۴. Bufford, Samuel, et al, International Insolvency, USA: Federal Judicial Center publication.

۵. -Clarke, Ian M, The Spatial Organization of Multinational Corporations (RLE International Business), Routledge.
۶. COMPANY LAW, Cambridge University Press.
۷. -Cullen, John B, International Business: Strategy and the Multinational Company, Routledge.
۸. Davies, Paull, Gower & Davies, Principles of Modern Company LawTm, London: Sweet & Maxwell.
۹. Davis, Paul L, Gower's Principles of Modern Company Law, London, Sweet & Maxwell.
۱۰. Dignam, Alan & Lowry, Jhon, Company Law, Oxford University Press, London.
۱۱. Dine, Janet, Company law, London, Palgrave.
۱۲. -Dixon, Chris J, Multinational Corporations and the Third World (RLE International Business), Routledge.
۱۳. Dobson, Paul, Charles worth's Business Law, London, Sweet & Maxwell.
۱۴. -Dörrenbacher, Christoph & Geppert, Mike, Multinational Corporations and Organization Theory: Post Millennium Perspectives: Volume ۴۹, Emerald Publishing Limited.
۱۵. Epstein, David G. & Nickles, Steve H., Principles of Bankruptcy Law, USA: Thomson West.
۱۶. Frey, Martin, et al, Introduction to Bankruptcy Law, New York: Thomson & Delmar Learning.
۱۷. Gudge, Stephen, Business Law, Macmillan, London.
۱۸. Kinsella, David L., Corporate Law: Ohio's Newest Claim Outside of an Appraisal for Dissenting Shareholders in a Merger Situation - Breach of Fiduciary Duty, University of Dayton Law Review, v. ۱۶, Spring.
۱۹. Luca Cerioni, EU Corporate Law and EU Company Tax Law.
۲۰. MADS ANDENAS and FRANK WOOLDRIDGE, EUROPEAN COMPARATIVE
۲۱. Morse, Geoffrey, Charlesworth & Morse Company Law, London, Sweet & Maxwell.
۲۲. -Muchlinski, Peter T., Multinational Enterprises and the Law, ۲nd Edition, Oxford University Press.
۲۳. Pennington, Rober R., Company Law, London: Butterworths
۲۴. Ridley, Ann, Key Facts Company Law, Hodder Education, London.
۲۵. -Tolentino, Paz Estrella, Multinational Corporations, Emergence and Evolution, Routledge.
۲۶. Wild, Charles, Stuart Weinstein, Josephin Bisacre, Smith and Keenan's COMPANY LAW, Pearson Education Limited, London.

۴) منابع فرانسوی:

۱. Delebecque, Philippe et Binctin, Nicolas et Andreu, Lionel, Traité de droit des affaires, Tome ۳: Opérations bancaires et Contrats commerciaux, Paris: LGDJ.
۲. Delebecque, Philippe et Germin, Michel et Ripert, Georges, Traité de droit commercial: Tome ۲, Effets de commerce, banque, contrats commerciaux, procédures collectives, Paris: LGDJ.
۳. Le Gall, Jean - Pierre & Morel, Paul, French Company Law, London, Longman.

عنوان درس به فارسی:		حقوق تجارت الکترونیکی	
عنوان درس به انگلیسی:		The Law of Electronic Commerce	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒			دروس پیش نیاز:
تخصصی ☐ عملی ☐			دروس هم نیاز:
اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

الف) اهداف کلی:

۱. تقویت توان استدلال و استنباط دانشجویان در مسائل حقوق تجارت الکترونیکی و ایجاد قدرت استنباط و نظریه پردازی در آنان
۲. آموزش قواعد حاکم بر مبادلات کالا و خدمات در فضای سایبر و محیط های الکترونیکی
۳. عمق بخشیدن به دانش حقوقی دانشجویان در زمینه حقوق تجارت الکترونیکی و فضای سایبری.

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی دانشجویان با ویژگی ها و قواعد خاص تجارت الکترونیکی از جمله در پرتو حقوق مصرف کننده، حقوق حریم خصوصی، حقوق مالکیت فکری، تبلیغات سایبری و دلایل الکترونیکی.
۲. آشنا کردن دانشجویان با شیوه های پرداخت الکترونیکی، ماهیت و آثار حقوقی آن.
۳. آشنایی با قوانین ملی کشورهای دیگر و آشنایی با مقررات بین المللی و منطقه ای و استفاده از تجارب دیگران و تطبیق و مقایسه مقررات مذکور با قوانین ایران و شناخت وجوه اشتراک و وجوه افتراق، نقاط ضعف و نقاط قدرت قوانین ایران و در صورت لزوم اصلاح و ارتقای قوانین کشور؛
۴. کسب مهارت در درک و به کارگیری اصطلاحات و ادبیات فنی و حقوقی فضای مجازی.

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- ۱- مفهوم شناسی تجارت الکترونیکی
 - آشنایی با مفاهیم کلی (داده پیام، سیستم رایانه، سیستم اطلاعات، امضا و رمزنگاری الکترونیکی)
 - مفهوم تجارت الکترونیکی
 - طرفین تجارت الکترونیکی
 - ویژگی های تجارت الکترونیکی در مقایسه با تجارت به مفهوم سنتی آن
 - کسب و کارهای الکترونیکی
- ۲- منابع حقوق تجارت الکترونیکی
 - منابع داخلی

- منابع بین المللی

۳- تشکیل و انحلال قراردادهای الکترونیکی

- مفهوم و انواع قراردادهای الکترونیکی (قراردادهای سنتی منعقد شده با استفاده از ابزارهای الکترونیکی، قراردادهای ویژه فضای سایبر)

- تشکیل قراردادهای الکترونیکی (نحوه احراز شرایط اساسی صحت معاملات، زمان و مکان تشکیل قراردادهای الکترونیکی)

- پرداخت های الکترونیکی (اسناد تجاری الکترونیکی، واریز های اینترنتی، کارت های الکترونیکی دریافت و پرداخت و)

- انحلال قراردادهای الکترونیکی

۴- مستند سازی تجارت الکترونیکی

- دلایل الکترونیکی

- امضا و گواهی الکترونیکی

- سوابق الکترونیکی

۵- قواعد حقوق مصرف کننده در تجارت الکترونیکی

- اطلاع رسانی به مصرف کننده

- حق انصراف مصرف کننده

- استرداد فوری مبالغ دریافتی در صورت عدم موجودی کالا یا عدم امکان اجرای خدمات

- شرایط ارائه کالا یا خدمات مشابه

- موارد خارج از شمول حمایت حقوق مصرف کننده

- عدم اعتبار شروط غیر منصفانه

- شناسایی سمت قانونی برای سازمان های مدنی مصرف کننده به منظور اقامه دعوا

۶- قواعد تبلیغات در فضای سایبر

- قواعد مرتبط با هویت و مشخصات تبلیغ کننده

- قواعد مرتبط با کالا و خدمات موضوع تبلیغ

- قواعد مرتبط با رعایت حقوق مصرف کننده در تبلیغ کالا و خدمات

- تضمین سلامتی مصرف کنندگان

۷- حریم شخصی در تجارت الکترونیکی

- مفهوم و انواع داده های مرتبط با حریم شخصی

- اصول حاکم بر پردازش، ذخیره، انتقال و محو داده های مرتبط شخصی

- استثنائات اصول حاکم بر پردازش، ذخیره، انتقال و محو داده های مرتبط شخصی

۸- حقوق مالکیت فکری در تجارت الکترونیکی

- مفهوم و انواع حقوق مالکیت فکری
- حقوق ناشی از مالکیت ادبی و هنری
- حقوق ناشی از مالکیت صنعتی و تجارتي

۹- قانون حاکم و دادگاه صلاحیتدار در تجارت الکترونیکی

- قانون حاکم بر تجارت الکترونیکی
- دادگاه صلاحیتدار در زمینه تجارت الکترونیکی
- روش های جایگزینی حل و فصل اختلافات در تجارت الکترونیکی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. کسب مهارت در درک و به کارگیری اصطلاحات و ادبیات فنی و حقوقی فضای مجازی
۲. تلاش مداوم برای آماده کردن ذهن دانشجویان برای درک مفاهیم و قواعد خاص حاکم بر حقوق تجارت الکترونیکی؛
۳. مشارکت دانشجویان در کلاس از طریق اظهارنظر در موضوعات مطرح شده در کلاس و ارائه مقاله و سمینار.

ث) راهبردهای ارزشیابی با توجه به موارد زیر (به تشخیص استاد درس):

فعالیت های کلاسی در طول نیمسال تحصیلی	درصد
آزمون پایان نیمسال تحصیلی	درصد

ج) فهرست منابع:

تذکر: تعدادی از کتاب ها به عنوان منبع درس معرفی شده و استاد درس موظف است از آخرین ویراست این کتاب ها و سایر کتاب های مرتبط و برخی از مقاله های معتبر استفاده کند.

۱) منابع فارسی

۱. السان، مصطفی، حقوق تجارت الکترونیکی، انتشارات سمت، چاپ اول، ۱۳۹۱.
۲. حبیب زاده، طاهر، حقوق فناوری اطلاعات: حقوق قراردادها در گستره قراردادهای الکترونیک، ج ۲، دفتر مطالعات حقوقی - مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی ج ۱، ۱۳۹۰.
۳. -----، حقوق فناوری اطلاعات مقدمه ای بر حقوق تجارت الکترونیک (مطالعه تطبیقی) ج ۱، دفتر مطالعات حقوقی - مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی ج ۱، ۱۳۹۰.
۴. رضایی، علی، حقوق تجارت الکترونیکی، نشر حقوقی میزان، ج ۱، تابستان ۱۳۸۷.
۵. زرکلام، ستار، حقوق مالکیت ادبی و هنری، انتشارات سمت، ج ۵، ۱۳۹۸.
۶. -----، حمایت های حقوقی از پدیدآورندگان نرم افزارهای رایانه ای، انتشارات سمت، ج ۱، ۱۳۹۴.
۷. زویه لیتان دلفوند، حقوق تجارت الکترونیک (ترجمه و تحقیق ستار زرکلام)، انتشارات شهر دانش، ج ۴، ۱۳۹۶.
۸. شمس، عبدالله، آیین دادرسی مدنی، ج ۳، انتشارات دراک، ج ۲، ۱۳۸۴.

۹. فیضی چکاب، غلام نبی، تعهدات و مسؤولیتها واسطه های ارائه خدمات بررسی شبکه ISP و ISP ، مجموعه مقالات سومین همایش تجارت الکترونیک، تهران، ۱۳۸۴.

۱۰. -----، تحت عنوان لحظه انعقاد قرارداد از رهگذر واسطه های الکترونیکی، مجموعه مقاله های همایش بررسی جنبه های حقوقی فناوری اطلاعات، معاونت حقوقی و توسعه قضایی قوه قضاییه، خرداد ۱۳۸۳.

۱۱. کاتوزیان، ناصر، اثبات و دلیل اثبات، ج ۱، (قواعد عمومی اثبات، اقرار و سند)، نشر میزان، چ ۱، ۱۳۸۰.

۱۲. -----، اثبات و دلیل اثبات، ج ۲، (شهادت، امار، سوگند و اصول عملی)، نشر میزان، چاپ دوم ۱۳۸۴.

۱۳. -----، حقوق مدنی، قواعد عمومی قراردادها ج ۱ (مفهوم عقد انعقاد و اعتبار قرارداد «تراضی»)، چ ۴، ۱۳۷۶.

۱۴. کمیسیون حقوق تجارت بین الملل سازمان ملل متحد (آنستیرال)، اعتماد سازی در تجارت الکترونیکی، (ترجمه ستار زر کلام)، انتشارات شهر دانش، ۱۳۹۲.

۱۵. کی نیا، محمد، امضای الکترونیک، نشر میزان، ۱۳۹۳.

۱۶. نوری، محمد علی و رضا نخجوانی، حقوق تجارت الکترونیک، مجمع علمی و فرهنگی مجد، ۱۳۹۶.

۲) منابع انگلیسی

- Alan Davidson, "The Law of Electronic Commerce", 1st Edition, Cambridge University Press.
- Bainbridge, David, *Introduction to computer law*, Forth ed. Longman.
- Buckley, Jeremiah S., Tank, Margo H.K., Whitaker, R. David, *The Law of Electronic Signatures and Records*, Thomson Reuters.
- Carolina M., Laborde, *Electronic Signatures in International Contracts*, Peter Lang.
- Diane Rouland, Elizabeth Macdonald, *Information Technology Law*, Cavendish Publishing Limited.
- Fitzgerald, B., et al., *Internet and E-commerce Law: Technology, Law and Policy*, Sydney: Thomson Lawbook Co, ۲۰۰۷.
- Gerald Spindler, Fritjof Börner "E-Commerce Law in Europe and the USA", Springer-Verlag Berlin Heidelberg.
- Lloyd, Ian, J., *Information Technology Law*, Oxford Univ. Press.
- Loi type de la CNUDCI sur le commerce électronique et Guide pour son incorporation.
- Lorna Brazell, *Electronic Signatures and Identities Law and Regulation*, Sweet & Maxwell.
- Mason, Stephen, *Electronic Signatures in Law*, Fourth edition, Cambridge University Press.
- Murray, A. D., *Entering into Contracts Electronically: The W.W.W.*, Available at www.100megsfree.com
- Savrai, P., "Electronic signatures in iran", *Digital Evidence and Electronic Signature Law Review*.
- Saxby, Stephen (Editor), *The Encyclopedia of Information Technology Law*, Sweet & Maxwell Connections.
- Schellekens, M. H. M., *Electronic Signatures*, T.M.C. Asser Press.
- Wang, F. F., *Law of Electronic Commercial Transactions*, Routledge.

۳) منابع فرانسوی

۱. Convention des Nations Unies sur l'utilisation de communication électronique dans les contrats internationaux و publication des nations unies New York ۲۰۰۷, pp. ۶۴ et ۶۵.
۲. Le Tourneau, Philippe (۲۰۰۶), *Contrats informatiques et électroniques*, Dalloz
۳. Michel vivant et autres, *Lamy droit informatique et des réseaux*, éd. Lamy.

عنوان درس به فارسی:		متون فقه استدلالی (۲)	
عنوان درس به انگلیسی:		Argumentative Islamic Jurisprudential Texts (۲)	
دروس پیش نیاز:		نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:		پایه ☐ نظری ☒	
تعداد واحد:	۲	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد ساعت:	۳۲	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
		رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

الف) اهداف کلی:

۱. آموزش مباحث فقهی به صورت تحلیلی و استدلالی به دانشجویان و تقویت توان استدلال و استنباط آنان در مسائل فقهی و حقوقی
۲. عمق بخشیدن به دانش فقهی دانشجویان در مسائل و موضوعات نوپدید

ب) اهداف ویژه:

۱. ارتقای قدرت تجزیه و تحلیل دانشجویان در مسائل فقهی و حقوقی در قلمرو حقوق خصوصی با تأکید بر مباحث مستحدث
۲. تقویت توانایی و مهارت دانشجویان در استفاده از متون فقهی
۳. افزایش توان استدلال و استنباط دانشجویان در مسائل فقهی و حقوقی معاصر
۴. تحلیل عمیق و استدلالی مباحث فقهی جدید (مسائل مستحدثه)

پ) مباحث یا سرفصل ها:

- تحلیل عمیق یک یا چند موضوع از موضوعات زیر مبتنی بر یک یا چند منبع فقهی (متن محور):
۱. عقود مستحدثه یا قراردادهای نوپدید همانند بیمه، قرارداد تضمین کیفیت یا صحت کالا (گارانتی) و انواع قراردادهای تجارت متقابل (از قبیل، معاملات تهاتری، خرید متقابل، بیع متقابل یا بای بک و ...) و نیز مسائل مستحدثه عقود معین همانند بیع سهام، سرقتی، انعقاد قرارداد از راه دور با ابزارهای الکترونیکی و ...)
 ۲. مسائل جدید در باب بانکداری بدون ربا (نسبت ربا و تورم، سپرده های بانکی، عقود تسهیلات بانکی، ضمانت نامه بانکی، اوراق تجاری و سایر ابزارهای پرداخت، پول و رمز ارزها)
 ۳. مسائل جدید در باب بورس و اوراق بهادار (صکوک، ابزارهای مالی، قرارداد اختیار معامله، قرارداد آتی)
 ۴. مسائل جدید در باب شرکت های تجاری و سایر اشخاص حقوقی (بررسی تحلیلی مبانی و احکام و آثار شخصیت حقوقی)
 ۵. مسائل نوین در باب فقه القضا و ادله اثبات (مانند اعتبار سند عادی و رسمی و تعارض آن با سایر ادله، اثبات نسب با آزمایش و ابزارهای تشخیص پزشکی)
 ۶. مسائل مستحدثت در حقوق پزشکی (تشریح، اهدای عضو و روش های جدید باروری)
 ۷. مسائل نوپدید در باب وقف و حبس اموال در فقه اسلامی (همانند وقف اموال غیرمادی و پول و سهام، تبدیل موقوفه، مؤسسات خیریه)
 ۸. مبانی فقهی حقوق مالکیت فکری

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. ترغیب دانشجویان به فهم تحلیلی و استدلالی فقه و شرکت دادن آنها در فرآیند یادگیری
۲. ترغیب دانشجویان به پژوهش و ارائه مقاله در مورد موضوعات جدید با توجه به مبانی فقهی
۳. سوق دادن دانشجویان به انتخاب موضوعات جدید و کاربردی برای تدوین رساله با استفاده از مبانی فقهی
۴. تشکیل کارگاه علمی با موضوع بررسی فقهی آرای قضایی به ویژه آرای وحدت رویه

ث) راهبردهای ارزشیابی با توجه به موارد زیر (به تشخیص استاد درس):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیمسال تحصیلی	درصد
آزمون پایان نیمسال تحصیلی	درصد

ج) فهرست منابع:

تذکره: تعدادی از کتاب‌ها به عنوان منبع درس معرفی شده است. استاد درس موظف است از آخرین ویراست این کتاب‌ها و سایر کتاب‌های مرتبط و مقاله‌های معتبر علمی پژوهشی استفاده و به عنوان منابع مطالعاتی درس به دانشجویان معرفی کند.

۱. آل کاشف الغطاء، محمد حسین، تحریر المجله، تهران، مکتبه النجاج.
۲. انصاری، شیخ مرتضی، کتاب المکاسب، دوره ۶ جلدی، قم، مجمع الفکر الاسلامی.
۳. جمعی از محققان، دوره فقه معاصر، ۷ جلد (فقه بورس و اوراق بهادار، فقه پزشکی، فقه رمز ارزها، فقه پول، فقه عقود مستحدثه، فقه حقوق و اعتبارات مالی)، قم، انتشارات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه.
۴. جواهری، شیخ حسن، بحوث فی الفقه المعاصر، ۵ جلد، بیروت، دارالذخائر.
۵. حائری، سید کاظم، فقه العقود، قم، مجمع الفکر الاسلامی.
۶. حسینی مراغی، میرفتاح، العناوین، قم، موسسه النشر الاسلامی.
۷. حکیم، سید محسن، نهج الفقاهه، قم، بهمن.
۸. سند البحرانی، محمد، فقه المصارف و النقود، قم، مکتبه فدک
۹. -----، فقه الطب، قم، مکتبه فدک
۱۰. سند البحرانی، محمد، انواع المشاركه و الشركه فی الاستثمار بدائل عن القرض الربوی، احکام التلیح الصناعی الحیامن و البویضات، تهران، نشر صادق
۱۱. صدر، سید محمدباقر، البنك اللاربوی فی الاسلام، قم، دارالصدر.
۱۲. -----، الاسلام یقود الحیات، قم، دارالصدر.
۱۳. -----، اقتصادنا، قم، دارالصدر.
۱۴. طباطبائی یزدی، سیدمحمد کاظم، حاشیه المکاسب، قم، اسماعیلیان.
۱۵. علیدوست، ابوالقاسم، فقه پدیده‌های نوپیدا، قم، اشراق حکمت

۱۶. غروی اصفهانی (کمپانی)، محمد حسین، حاشیه المکاسب، قم، دارالمصطفی لایحه التراث.
۱۷. فاضل لنکرانی، محمد جواد، ضمان انخفاض قيمة النقد، قم، مرکز فقه الاثمه الاطهار
۱۸. فیاض، محمد اسحاق، احکام البنوک و الاسهم و السندات و الاسواق المالیه «البورصه» من وجهه النظر الاسلامی، قم، چاپخانه امیر.
۱۹. قائنی، شیخ محمد، المبسوط فی فقه المسائل المعاصره، المسائل الطبیئیه، قم، مرکز فقه الاثمه الاطهار
۲۰. -----، المبسوط فی فقه المسائل المعاصره، مسائل المعاملات، مرکز فقه الاثمه الاطهار
۲۱. محقق حلی، ابوالقاسم نجم الدین جعفر بن حسن شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام، تهران، استقلال.
۲۲. موسوی اردبیلی، سید عبدالکریم، فقه القضاء، قم، انتشارات دانشگاه مفید.
۲۳. -----، فقه الشركه و التامین، قم، منشورات مکتبه امیرالمومنین (ع).
۲۴. موسوی بجنوردی، سید میرزا حسن، القواعد الفقهیه، نجف، مطبعه الآداب.
۲۵. موسوی خمینی، سید روح اله، کتاب البیع، قم، اسماعیلیان.
۲۶. -----، تحریر الوسیله، ج ۲، قم، موسسه النشر الاسلامی.
۲۷. موسوی خویی، سید ابوالقاسم، المستند فی شرح العروه الوثقی، ج ۴، کتاب الاجاره، قم، دارالعلم..
۲۸. -----، مبانی العروه الوثقی، ج ۱ و ۲، قم، دارالعلم.
۲۹. -----، مصباح الفقاهه، قم، موسسه انصاریان.
۳۰. میرزای نایینی، منیه الطالب قم، موسسه النشر الاسلامی.
۳۱. نجفی، شیخ محمد حسن، جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام، تهران، اسلامیه.
۳۲. هاشمی شاهرودی، سید محمود، موسوعه الفقه الاسلامی طبقاً لمذهب اهل البيت (ع)، قم، موسسه دائره معارف الفقه الإسلامی.
۳۳. -----، کتاب الاجاره، قم، موسسه دائره المعارف فقه اسلامی.
۳۴. -----، بحوث فی الفقه، کتاب المضاربه، قم، موسسه دائره المعارف فقه اسلامی.

عنوان درس به فارسی:		حقوق مدنی تطبیقی	
عنوان درس به انگلیسی:		Comparative Civil Law	
نوع درس و واحد			
پایه ☐ نظری ☒			دروس پیش‌نیاز:
تخصصی ☐ عملی ☐			دروس هم‌نیاز:
اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		۲	تعداد واحد:
رساله / پایان‌نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

الف) اهداف کلی:

- آموزش مباحث حقوقی به صورت تحلیلی به دانشجویان و تعمیق دانش حقوقی آنان
- تقویت توان استدلال و استنباط دانشجویان در مسائل حقوقی و ایجاد قدرت استنباط و نظریه پردازی در آنان
- عمق بخشیدن به دانش حقوقی دانشجویان و ارتقای توان استفاده از معلومات نظری در حل مسائل عملی

ب) اهداف ویژه:

- ارتقای قدرت تجزیه و تحلیل دانشجویان در مسائل حقوق قراردادها و سایر اعمال حقوقی در مبانی، انعقاد، قلمرو، احکام و آثار، انحلال و ضمانت اجراها و سایر مباحث مهم حقوق تعهدات، در نظام های حقوقی مختلف به روش مقایسه و تحلیل
- شناخت مبانی و ویژگی های حقوق مصرف، عقود توثیقی، حقوق نمایندگی
- کشف راهکار و راه حل های مسائل جدید حقوق قراردادها با بهره گیری از مطالعات تطبیقی

پ) مباحث یا سرفصل ها: تحلیل تطبیقی یک یا چند موضوع از موضوعات زیر در نظام حقوقی ایران و حقوق اسلامی و نظام حقوقی کامن لا و رومی ژرمنی:

- تشکیل قرارداد (مفهوم، عناصر و ماهیت قرارداد، شرایط اساسی اعتبار و نفوذ قراردادها)
- اصول قراردادها (از قبیل اصل آزادی قراردادی، اصل عدالت و انصاف، اصل حسن نیت، اصل کارآیی و اصل امنیت و ثبات قراردادها)؛ همچنین اصولی مانند اصل رضایی بودن عقود، اصل لزوم، اصل صحت و اصل نسبی بودن و قابلیت استناد قرارداد و اصول حاکم بر تفسیر قرارداد
- ضمانت اجراهای نقض قرارداد
- حقوق نمایندگی (اصول و قواعد کلی)
- تبدیل تعهد، انتقال دین و طلب و انتقال حقوق و تعهدات قراردادی و بررسی امکان انتقال قرارداد در نظام های حقوقی مختلف
- سقوط تعهدات
- تعدیل قرارداد
- تعلیق اجرای قرارداد
- فسخ، انفساخ و تفاسخ قرارداد
- بطلان قرارداد
- عقود توثیقی (اصول و قواعد کلی)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. ترغیب دانشجویان به یافتن مواضع اشتراک و اختلاف نظام های حقوقی بر اساس محورهای معرفی شده در سرفصل
- ۲- ترغیب دانشجویان به تحقیق و پژوهش در باره موضوعات حقوقی به صورت مقایسه ای به منظور ارائه در کلاس با حضور دانشجویان یا انتشار در مجله علمی
- ۳- سوق دادن دانشجو به سوی انتخاب موضوعات جدید و کاربردی برای تدوین رساله با جهت گیری ایضاح و اصلاح قوانین موضوعه با استفاده از دستاوردهای نظام های حقوقی

ث) راهبردهای ارزشیابی (به تشخیص استاد درس):

فعالیت های کلاسی در طول نیمسال تحصیلی	درصد
آزمون پایان نیمسال تحصیلی	درصد

ج) فهرست منابع:

تذکر: تعدادی از کتاب ها به عنوان منابع درس معرفی شده است. استاد درس موظف است از آخرین ویراست این کتاب ها و سایر کتاب های مرتبط و برخی از مقاله های علمی معتبر استفاده کند.

۱) منابع فارسی

۱. امامی، سیدحسن، حقوق مدنی، جلد ۱، تهران: اسلامیه.
۲. شعاریان، ابراهیم، حقوق بیع بین المللی، تهران: شهر دانش.
۳. شهیدی مهدی، حقوق مدنی اصول قراردادها و تعهدات، جلد دوم، تهران: مجد.
۴. شهیدی مهدی، حقوق مدنی تشکیل قراردادها و تعهدات، جلد اول، تهران: مجد.
۵. صفایی، سید حسین، حقوق بیع بین المللی، چاپ نهم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۶. صفایی، سید حسن، رحیمی، حبیب الله، مسئولیت مدنی تطبیقی، شهر دانش.
۷. کاتوزیان ناصر، قواعد عمومی قراردادها، ج ۱، تهران: شرکت سهامی انتشار.
۸. -----، قواعد عمومی قراردادها، ج ۲، تهران: شرکت سهامی انتشار.
۹. -----، قواعد عمومی قراردادها، ج ۳، تهران: شرکت سهامی انتشار.
۱۰. -----، قواعد عمومی قراردادها، ج ۴، تهران: شرکت سهامی انتشار.
۱۱. -----، قواعد عمومی قراردادها، ج ۵، تهران: شرکت سهامی انتشار.
۱۲. کریمی، عباس، اندیشه هایی نو در حقوق قراردادها، تهران، نشر دادگستر.
۱۳. قنواتی، جلیل، مطالعه تطبیقی ایجاب و قبول، مرکز تحقیقات، قم.
۱۴. گروهی از مولفان (با مقدمه عباس کریمی)، حقوق مدنی تطبیقی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران و سمت.

۱۵. محقق داماد، سیدمصطفی، نظریه عمومی شروط و التزامات در حقوق اسلامی، جلد اول، تهران: مرکز نشر علوم اسلامی
۱۶. محقق داماد، سیدمصطفی، قنوتی، جلیل، عبدی پور، ابراهیم، وحدتی شبیری، سیدحسن، حقوق قراردادها در فقه امامیه، جلد اول، تهران: سمت.
۱۷. -----، حقوق قراردادها در فقه امامیه، جلد دوم، تهران: سمت.
۱۸. یزدانیان، علیرضا، درس هایی از حقوق مدنی تطبیقی: مطالعات تطبیقی در حقوق تعهدات، جلد اول، تهران: انتشارات میزان.

۲) منابع عربی

۱. انصاری، الشیخ مرتضی، کتاب المکاسب، دوره ۶ جلدی، قم، مجمع الفکر الاسلامی.
۲. حسینی مراغی، میرفتاح، العناوین، قم، موسسه النشر الاسلامی.
۳. خوانساری، سید احمد، جامع المدارک فی شرح المختصر النافع، قم، اسماعیلیان.
۴. طباطبائی یزدی، سیدمحمد کاظم، حاشیه المکاسب، قم، اسماعیلیان.
۵. حلّی، ابوالقاسم نجم الدین (محقق حلّی)، شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام
۶. جعی العاملی، زین الدین (شهید ثانی)، الروضه البهیة فی شرح اللمعه الدمشقیه، بیروت، دارالعالم الاسلامی.
۷.، مسالک الافهام، قم، موسسه المعارف الاسلامیه.
۸. غروی اصفهانی (کمپانی)، محمد حسین، حاشیه المکاسب، قم، دارالمصطفی لاحیاء التراث.
۹. محقق اردبیلی، مولی احمد، مجمع الفایده والبرهان، جلد های مربوطه، قم، موسسه نشر اسلامی.
۱۰. موسوی بجنوردی، سید میرزاحسن، القواعد الفقهیة، نجف، مطبعة الآداب.
۱۱. موسوی خمینی، سید روح اله، کتاب البیع، قم، اسماعیلیان.
۱۲. موسوی خویی، سید ابوالقاسم، مصباح الفقاهه، قم، انصاریان.
۱۳.، مستندالعروه الوثقی، کتاب الاجاره، قم، دارلعلم.
۱۴.، میانی العروه الوثقی، کتاب المضاربه، قم، دارلعلم.
۱۵. نایینی، محمدحسین، منیه الطالب، قم، موسسه النشر الاسلامی.
۱۶. نجفی، شیخ محمدحسن، جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام، مجلدات مربوطه، تهران، اسلامیه.

۳) منابع انگلیسی

۱. Barnett, Katy, Accounting for Profit for Breach of Contract ,Theory and Practice, Oxford.
۲. Charman, Mary, Contract Law, Fourth edition,Willan Publishing.
۳. Cheshire,Fifoot and Furmston's Law of Contract, sixteenth Edition, London: Oxford University Press .
۴. Eisenberg,Melvin A , Foundational Principles of Contract Law, Oxford University Press.
۵. Elliott,Catherine,Quinn,Frances,Contract Law, Seventh Edition, Oxford.
۶. Ewan, Mckendrick, Contract Law, Eleventh Edition, London: Cambridge, United Kingdom.

۷. Felemegas, John, International Approach to the Interpretation of the United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods as Uniform Sales Law, Cambridge University Press.
۸. Forte, A. D. M, Good Faith in Contract and Property, Oxford- Portland Oregon.
۹. Furmston, Michael, Sale and Supply of Goods, Third Edition, London. Cavendish Publishing Limited.
۱۰. Hillman, Robert A, Woodruff, Edwin H, (۲۰۰۴), Principles of Contract Law, Third Edition, Cornell Law School.
۱۱. Hirsch, Günter, The German Law of Contract a Comparative Treatise, Second Edition, Oxford.
۱۲. J. Burrows, Andrew S, Cartwright, John, Law of Contract, Oxford University Press.
۱۳. Mckendrick, Ew, Force Majeure and Frustration of Contract, University of Oxford.
۱۴. Nebbia, Paolisa, Unfair Contract Terms in European Law, Oxford and Portland, Oregon.
۱۵. Nord, Nicolas, Cerqueira, Gustavo, International Sale of Goods, Private International Law Comparative and Prospective Analysis of Sino-European, Springer.
۱۶. Oughton, David, Sourcebook on Contract Law, Second Edition, London: De Montfort University.
۱۷. Peel, Edwin, The Law of Contract, Fourteenth Edition, London, Sweet and Maxwell.
۱۸. PRINCIPLES, DEFINITIONS AND MODEL RULES OF EUROPEAN PRIVATE LAW (DCFR).
۱۹. Saidov, Djakhongir, Cunnington, Ralph, Contract Damages, Domestic and International Perspectives, Oxford and Portland, Oregon.
۲۰. Schwenzer, Ingeborg, Commentary on the UN Convention on the International Sale of Goods, Oxford University Press.
۲۱. Sefton-Green, Ruth, Mistake, Fraud and Duties to Inform in European Contract Law, Cambridge University Press.
۲۲. Solene Ro Wan, Remedies for Breach of Contract, A Comparative Analysis of the Protection of Performance. Oxford University Press.
۲۳. Stone, Richard, The Modern Law of Contract, Tenth Edition, Routledge.
۲۴. Sullivan, Janet, Hilliard, Jonathan, The Law of Contract, Oxford University Press.
۲۵. Treitel, Sir Guenter, The Law of Contract, Eleventh Edition, Sweet & Maxwell.
۲۶. UNIDROIT PRINCIPLES OF INTERNATIONAL COMMERCIAL CONTRACT ۲۰۱۶.
۲۷. UNITED NATIONS CONVENTIONS ON CONTRACTS FOR THE SALE OF GOODS (CISG).
۲۸. Young, Max, Understanding Contract Law, Max Young.

۴) منابع فرانسسه

۱. BENABENT, Droit des obligations, L.G.D.J.
۲. Ch. LARROUMET, Droit civil, t.III, Les obligations, 1e partie, Economica.
۳. F. COLLART DUTILLEUL et Ph. DELEBECQUE, Contrats civils et commerciaux, Précis Dalloz.
۴. F. TERRE, La réforme du droit des obligations, Dalloz.
۵. F. TERRE, PH. SIMLER, Y. LEQUETTE, et CHENDE F., Droit civil, Les obligations, Précis Dalloz.

۶. G. LEGIER, Droit civil, Les obligations, Mementos Dalloz.
۷. H., J. et L. MAZEAUD, F. CHABAS, Leçon de droit civil, Obligations : théorie générale, par F. CHABAS, Montchrestien.
۸. J. CARBONNIER, Droit civil, t. ۴, Les obligations, P.U.F.
۹. J. GHESTIN, Traité de droit civil, la formation du contrat, L.G.D.J.
۱۰. M. FABRE-MAGNAN, Droit des obligations, ۱. contrat et engagement unilatéral, P.U.F. \ J. FLOUR et J. L. AUBERT, Les obligations, ۱. L'acte juridique, par J.L. AUBERT, Armand Colin.
۱۱. M. JULIENNE, Le régime général des obligations après la réforme, LGDJ.
۱۲. Ph. DELEBECQUE, F.-J. PANSIER, Droit des obligations : contrat et quasi-contrat, LexisNexis.
۱۳. Ph. DELEBECQUE, F.-J. PANSIER, Droit des obligations, Régime général, à jour de la réforme du droit des contrats et des obligations, LexisNexis.
۱۴. Ph. MALAURIE et L. AYNES, Droit civil, Les obligations, Cujas.
۱۵. STARCK, Les Obligations, ۲, contrat, Par H. ROLAND et L. BOYER, Litec.
۱۶. STARCK, Obligations, ۲. Contrat et quasi-contrat, Régime général, Litec.

عنوان درس به فارسی:		آیین دادرسی مدنی تطبیقی	
عنوان درس به انگلیسی:		Comparative Civil Procedure	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:	☐ پایه	☒ نظری	
دروس هم نیاز:	☐ تخصصی	☐ عملی	
تعداد واحد:	۲	☒ اختیاری	☐ نظری-عملی
تعداد ساعت:	۳۲	☐ رساله / پایان نامه	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

الف) اهداف کلی:

۱. آموزش مباحث حقوقی به صورت تحلیلی به دانشجویان و تعمیق دانش حقوقی آنان
۲. تقویت توان استدلال و استنباط دانشجویان در مسائل حقوقی و ایجاد قدرت استنباط و نظریه پردازی در آنان
۳. عمق بخشیدن به دانش حقوقی دانشجویان و ارتقای توان استفاده از معلومات نظری در حل مسائل عملی

ب) اهداف ویژه:

۱. ارتقای قدرت تجزیه و تحلیل دانشجویان در خصوص برخی مسایل پیچیده آیین دادرسی مدنی.
۲. ارتقای توان استفاده از معلومات نظری و ماهوی در مسائل عملی
۳. شناخت مبانی فقهی قواعد آیین دادرسی مدنی
۴. بهره گیری از تجربیات حقوقی سایر کشورها در زمینه آئین دادرسی مدنی به منظور اصلاح و تکمیل نظام حقوقی داخلی

پ) مباحث یا سرفصل ها: تحلیل تطبیقی یک یا چند موضوع از موضوعات زیر در نظام حقوقی ایران و حقوق اسلامی با یک یا چند نظام حقوقی دیگر.

۱. اصول اساسی دادرسی
۲. تعرض به اصالت اسناد (اظهار انکار و تردید و ادعای جعل)
۳. روشهای فوق العاده اعتراض به آرای دادگاه ها
۴. هزینه دادرسی و موارد معافیت از آن
۵. داوری داخلی
۶. شرایط شکلی و ماهوی اقامه دعوی
۷. زوال دعوا و زوال دادرسی
۸. اقدامات تأمینی و موقتی (تأمین دلیل، دستور موقت و تأمین خواسته)
۹. صلاحیت مراجع قضایی حقوقی و نهادهای شبه قضایی

۱۰. طواری دادرسی (۱- دعاوی طاری شامل: دعاوی اضافی، تقابل، جلب شخص ثالث و ورود شخص ثالث. ۲- ایرادات)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. ترغیب دانشجویان به یافتن مواضع اشتراک و اختلاف نظام های حقوقی بر اساس محورهای معرفی شده در سرفصل
۲. ترغیب دانشجویان به تحقیق و پژوهش در باره موضوعات حقوقی به صورت مقایسه ای به منظور ارائه در کلاس با حضور دانشجویان یا انتشار در مجله علمی
۳. سوق دادن دانشجویان به سوی انتخاب موضوعات جدید و کاربردی برای تدوین رساله با جهت گیری ایضاح و اصلاح قوانین موضوعه با استفاده از دستاوردهای نظام های حقوقی

ث) راهبردهای ارزشیابی (به تشخیص استاد درس):

۱. فعالیت های کلاسی در طول نیمسال تحصیلی درصد
۲. آزمون پایان نیمسال تحصیلی درصد

ج) فهرست منابع:

تذکره: تعدادی از کتاب ها به عنوان منابع درس معرفی شده است. استاد درس موظف است از آخرین ویراست این کتاب ها و سایر کتاب های مرتبط و برخی از مقاله های علمی معتبر استفاده کند.

۱) منابع فارسی

۱. ابهری، حمید. آیین دادرسی مدنی، جلد ۱، تهران، انتشارات مجمع علمی و فرهنگی مجد.
۲. _____ آیین دادرسی مدنی، جلد دوم، تهران، انتشارات مجمع علمی و فرهنگی مجد.
۳. _____ آیین دادرسی مدنی، جلد سوم، تهران، انتشارات مجمع علمی و فرهنگی مجد.
۴. افتخار جهرمی، گودرز و مصطفی السان، آیین دادرسی مدنی، جلد ۱، تهران، نشر میزان.
۵. _____، آیین دادرسی مدنی، جلد ۲، تهران، نشر میزان.
۶. _____، آیین دادرسی مدنی، جلد ۳، تهران، نشر میزان.
۷. حسن زاده، مهدی، اندیشه های دادرسی مدنی، جلد اول، چاپ اول، تهران، خرسندی، ۱۳۹۵.
۸. حیاتی، علی عباس، آیین دادرسی مدنی (۱)، (۲) و (۳)، چاپ اول، تهران، نشر میزان، بهار ۱۳۹۰.
۹. خدابخشی، عبدالله، حقوق و دعاوی مربوط به آن در رویه قضایی، تهران، شرکت سهامی انتشار.
۱۰. شمس، عبدالله، آیین دادرسی مدنی دوره پیشرفته، جلد ۱، تهران، انتشارات دراک.
۱۱. _____ آیین دادرسی مدنی دوره پیشرفته، جلد دوم، تهران، انتشارات دراک.

۱۲. _____ آیین دادرسی مدنی دوره پیشرفته، جلد سوم، تهران، انتشارات دراک.
۱۳. غمامی، مجید و حسن محسنی، آیین دادرسی مدنی فراملی، تهران، شرکت انتشار.
۱۴. کریمی، عباس و حمید رضا پرتو. آیین دادرسی مدنی، جلد ۱، تهران، انتشارات دادگستر.
۱۵. کریمی، عباس و حمید رضا پرتو. آیین دادرسی مدنی، جلد دوم، تهران، انتشارات دادگستر.
۱۶. _____ آیین دادرسی مدنی، جلد سوم، تهران، انتشارات دادگستر.
۱۷. _____ حقوق داخلی داوری، تهران، انتشارات دادگستر.
۱۸. متین دفتری، احمد، آیین دادرسی مدنی و بازرگانی، جلد ۱ و ۲ در یک مجلد، تهران، انتشارات مجمع علمی و فرهنگی مجد.
۱۹. محمدی، سام، آیین دادرسی مدنی، دادرسی و واری، تهران، انتشارات مجمع علمی و فرهنگی مجد.
۲۰. مهاجری، علی. دوره جدید مبسوط در آیین دادرسی مدنی، جلد اول، تهران، انتشارات فکرسازان.
۲۱. مهاجری، علی. دوره جدید مبسوط در آیین دادرسی مدنی، جلد اول، تهران، انتشارات فکرسازان.
۲۲. _____ دوره جدید مبسوط در آیین دادرسی مدنی، جلد دوم، تهران، انتشارات فکرسازان.
۲۳. _____ دوره جدید مبسوط در آیین دادرسی مدنی، جلد سوم، تهران، انتشارات فکرسازان.
۲۴. _____ دوره جدید مبسوط در آیین دادرسی مدنی، جلد چهارم، تهران، انتشارات فکرسازان.

۲) منابع فقهی و عربی

۱. انصاری، شیخ مرتضی، کتاب القضاء و الشهادات، قم، مجمع الفکر الاسلامی.
۲. رشتی، میرزا حبیب الله، کتاب القضاء، قم، دارالقرآن الکریم.
۳. فاضل لنکرانی، محمد، تفصیل الشریعه فی شرح تحریر الوسیله القضاء و الشهادات، قم، مرکز فقه ائمه الاطهار (ع).
۴. نجم آبادی، ابوالفضل، کتاب القضاء، تقریرات آغاضیاءالدین عراقی، قم، موسسه آیت الله العظمی بروجردی قدس سره.
۵. مومن قمی، محمد، مبانی تحریر الوسیله للامام الخمینی (قدس سره)، القضاء والشهادات، قم، دفتر انتشارات اسلامی.
۶. نجفی، شیخ محمدحسن، جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام، ج ۴۰ و ۴۱، بیروت، دار احیاء التراث العربی.

۳) منابع انگلیسی

۱. Oxrord advanced learner dictionary, Oxrord university press, fifth editon,
۲. Henry cambpell black, Black's law dictionary: (minnesota: ۱st reprint,
۳. Susan ellis wild, Law dictionary, (USA: WEBSTERS NEW WORD, ۲۰۰۶
۴. Civil Procedure , ۴th edition by James, Fleming, Hazard, Geoffrey C., Jr. (۱۹۹۲) Hardcover
۵. The Fabric of English Civil Justice by Sir Jack I. H. Jacob. London: Stevens & Sons, (Hamlyn Lectures Series)
۶. J.A. jolowics, on civil procedure , Cambridge University Press.

۷. Andrews on civil processes. By professor Neil H Andrews, Intersentia.

۴) منابع فرانسوی

۱. Gérard CORNU et Jean FOYER, Procédure Civile, PUF.
۲. Gérard CORNU, Vocabulaire juridique, P.U.F.
۳. Gérard COUCHEZ, Procédure civile, Dalloz.
۴. Jean VINCENT et Serge GUINCHARD, Procédure civile, Dalloz.
۵. Nouveau code de procédure civile, avec le concours de Isabelle DESPRÛS et Pascale GUIOMARD, Dalloz.
۶. Raymond GUILLIEN et Jean VINCENT et alli, Lexique des termes juridiques, Dalloz.

عنوان درس به فارسی:		مبانی و اصول حقوق مالکیت فکری	
عنوان درس به انگلیسی:		The Foundations and Principles of Intellectual Property Law	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز:	حقوق مالکیت فکری	☐ پایه	☒ نظری
دروس هم نیاز:		☐ تخصصی	☐ عملی
تعداد واحد:	۲	☒ اختیاری	☐ نظری-عملی
تعداد ساعت:	۳۲	☐ رساله / پایان نامه	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

الف) اهداف کلی:

۱. آموزش مباحث حقوقی به صورت تحلیلی به دانشجویان دکتری و تعمیق دانش حقوقی آنان
۲. تقویت توان استدلال و استنباط دانشجویان در مسائل حقوقی و ایجاد قدرت استنباط و نظریه پردازی در آنان
۳. توانایی شناخت مرزهای معرفتی در مباحث حقوقی

ب) اهداف ویژه:

۱. افزایش قدرت تجزیه و تحلیل دانشجویان در مباحث حقوق مالکیت فکری و اموال غیرمادی
۲. آشنایی با شکل گیری نظام مالکیت فکری به لحاظ مباحث نظری
۳. شناخت اصول کلی و مبانی نظام های مختلف مالکیت فکری و بومی سازی آن با رویکرد انطباق آنها با موازین حقوق اسلامی

پ) سرفصل ها : یک یا چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد درس تعیین و تدریس می شود:

۱. چیستی مبنای حقوقی و اصول و رابطه آنها با ادله فقهی
 - ۱.۱. چیستی مبنا در نظام حقوقی
 - ۲.۱. تحلیل ادله فقهی و رابطه آن با مبنا
 - ۳.۱. چیستی اصول و جایگاه آن در نظام حقوقی
 - ۴.۱. شیوه کشف مبنا و اصول در نظام حقوقی
 - ۵.۱. مساله شناسی مالکیت فکری
۲. مبانی مالکیت فکری
 - ۲-۱. نظریه کار
- الف. تحلیل روش شناختی حقوق طبیعی
- ب. تحلیل روش جان لاک
- ج. عناصر نظریه لاک (آزادی، مساوات، مالکیت)
- د. اثبات مالکیت خصوصی از طریق کار
- ه. اعمال نظریه کار در امور فکری

و. نقد نظریه کار و کاربرد آن در مالکیت فکری

۲-۲. نظریه شخصیت

الف. مرور بر چگونگی شکل‌گیری نظریه‌های معرفت‌گرا

ب. مرور بر ادبیات کانت و هگل

ج. مرور بر ادبیات اراده در نظریه کانت

د. تحلیل ماهیت «کتاب» در نوشته‌های کانت

و. استنباط اعتبار مالکیت ادبی و هنری از مبانی کانت

ز. تحلیل حق‌های ادبی و هنری بر مبنای کانت

ح. تحلیل قراردادهای انتقال آثار فکری بر مبنای کانت

ط. تحلیل روح مطلق و چگونگی عینیت یافتن آن در ادبیات هگل

ی. تحلیل مالکیت در نظریه هگل

ک. تحلیل اعتبار مالکیت فکری در نظریه مالکیت هگل

م. نقد و بررسی نظریه هگل و کارایی آن در نظام مالکیت فکری

۲-۳. نظریه منفعت

الف. تجربه‌گرایی و زیرساخت‌های نظری آن

ب. روش‌شناسی تجربه‌گرایی

ج. عناصر سنجش لذت و الم

د. تحلیل قواعد حقوقی از طریق محاسبه منفعت (بهینه‌پارتو و بهینه‌کالدور-هیکس)

ه. تحلیل نظم و رفاه در نظریه منفعت

و. اعمال نظریه منفعت با رویکرد رفاه در امور فکری

ز. نقد نظریه منفعت در مالکیت فکری

۲-۴. مبانی یا ادله فقهی مالکیت فکری

الف. ماهیت موضوع مالکیت فکری

ب. تحلیل اعتبار از طریق ادله عام (قاعدہ سلطنت، ادله لاضرر...)

ج. تحلیل از طریق مذاق شریعت

د. تحلیل از طریق نظریه منطقه الفراغ

۳. اصول مالکیت فکری

۳-۱. اصل سرزمینی مالکیت فکری

الف. مبانی اصل سرزمینی

ب. کارکرد اصل سرزمینی در نظام مالکیت فکری

ج. استثنای اصل سرزمینی

۳-۲. اصل تناسب

الف. مفهوم اصل تناسب

ب. مبانی اصل تناسب

ج. کارکرد اصل تناسب در تعیین حقوق

د. کارکرد اصل تناسب در مدت حمایت

۳-۳. اصل تقدم منفعت عمومی

الف. تحلیل منفعت عمومی

ب. مبانی اصل

ج. چرایی تقدم

د. اقتضانات تقدم منفعت عمومی در مالکیت ادبی و هنری (استثنای بهره‌برداری از حقوق)

ه. اقتضانات تقدم منفعت عمومی در مالکیت صنعتی (استثنای حق و تحلیل مجوزهای اجباری)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. ترغیب دانشجویان به ژرف‌اندیشی و کسب توان استدلال‌های نظری و فلسفی

۲. تشویق دانشجویان به مطالعات نظری در حوزه مالکیت فکری و ارائه آنها در کلاس

۳. شرکت دادن دانشجویان در مباحث درس با استفاده از مباحثات گروهی

۴. ترغیب دانشجویان به پژوهش و ارائه نتایج آن در قالب مقاله

ث) راهبردهای ارزشیابی (به تشخیص استاد درس):

درصد فعالیت‌های کلاسی در طول نیمسال تحصیلی

درصد آزمون پایان نیمسال تحصیلی

ج) فهرست منابع

تذکر: تعدادی از کتاب‌ها به عنوان منبع درس معرفی شده است. استاد درس موظف است از آخرین ویراست این کتاب‌ها و سایر کتاب‌های مرتبط و برخی از مقاله‌های علمی معتبر استفاده کند.

۱. منابع فارسی

۱. حبیبی مجنده، محمد، حقوق مالکیت فکری و حقوق بشر، تهران، انتشارات مجد

۲. حکمت‌نیا، محمود، مبانی مالکیت فکری، تهران، سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

۳. -----، نظام مالکیت فکری، تهران، سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

۴. خدمتگذار، محسن، فلسفه مالکیت فکری، تهران، میزان .
۵. دارهوس، پتر، فلسفه مالکیت فکری، ترجمه محمود حکمت نیا و همکاران، تهران، سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۶. صدر، سیدمحمدباقر؛ اقتصاد ما؛ ترجمه سیدمحمد کاظم موسوی بجنوردی، تهران: برهان.
۷. علیدوست، ابوالقاسم؛ فقه و حقوق قراردادها؛ ادله روایی؛ تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
۸. فریدمن، میلتون؛ سرمایه‌داری و آزادی، تهران: نشر نی.
۹. لاک، جان؛ «رساله دوم درباره حکومت»، مندرج در کتاب آزادی فرد و قدرت دولت؛ ترجمه محمود صناعی، انتشارات هرمس.

۲) منابع عربی

۱. انصاری، مرتضی؛ کتاب المکاسب؛ دوره ۶ جلدی، قم: مجمع الفکر الاسلامی.
۲. بحرانی، محمد سند؛ فقه المصارف و النقود؛ تقریر مصطفی اسکندری، قم: محبین.
۳. بحر العلوم، سیدمحمد بن محمد تقی؛ بلغة الفقیه، تهران: منشورات مکتبه الصادق.
۴. حایری، سید کاظم، فقه العقود، ج ۱ و ۲، قم، مجمع الفکر الاسلامی
۵. حسینی مراغی، سید میر عبدالفتاح؛ العناوین الفقهیه، قم: دفتر انتشارات اسلامی.

۳) منابع انگلیسی

۱. Alexander, Gregory S. & Eduardo Penalver M.; **Property and Community**; Oxford University Press.
۲. Anderson, Jane E.; **Law, Knowledge, Culture: The Production of Indigenous Knowledge in Intellectual Property Law**; Edward Elgar Publishing.
۳. Bell, Abraham and Gideon Parchomovsky; **A Theory of Property**; Cornell Law; Review ۹۰ (۳) , March.
۴. Caso, Roberto & Federica Giovanella; **Balancing Copyright Law in the Digital Age: Comparative Perspectives**; Springer.
۵. Cimoli, Mario et al.; **Intellectual Property Rights: Legal and Economic Challenges for Development**; Oxford University Press.
۶. Drahos, Peter; **A Philosophy of Intellectual Property**, Australian National University Press.
۷. Landes, William M. & Richard A. Posner; **The Political Economy of Intellectual Property Law**; American Enterprise Institute.
۸. Merges, Robert p.; **Justifying Intellectual Property**; Harvard University Press.
۹. Moore, Adam D.; **Intellectual Property and Information Control: Philosophic Foundations and Contemporary Issues**; Transaction Publishers.
۱۰. Munze , Stephen R; **A Theory of Property**; Cambridge University Press, ۱۹۹۰.
۱۱. Takagi, Yo et al.; **Teaching of Intellectual Property: Principles and Methods**; Cambridge University Press.
۱۲. Tomkowicz, Robert; **Intellectual Property Overlaps: Theory, Strategies, and Solutions**; Routledge.

عنوان درس به فارسی:		حقوق بین الملل خصوصی (تعارض قوانین و دادگاه ها)	
عنوان درس به انگلیسی:	Private International Law (Conflict of Laws and Courts)		
دروس پیش نیاز:	نوع درس و واحد		
دروس هم نیاز:	پایه ☐ نظری ☒		
تعداد واحد:	تخصصی ☐ عملی ☐		
تعداد ساعت:	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐		
	۲	رساله / پایان نامه ☐	
	۳۲		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

.....

الف) اهداف کلی:

۱. آموزش مباحث حقوقی به صورت تحلیلی به دانشجویان و تقویت توان استدلال و استنباط آنان در مسائل حقوقی
۲. عمق بخشیدن به دانش حقوقی دانشجویان دکتری

الف) اهداف کلی:

۱. آموزش مباحث حقوقی به صورت تحلیلی به دانشجویان و تعمیق دانش حقوقی آنان
۲. تقویت توان استدلال و استنباط دانشجویان در مسائل حقوقی و ایجاد قدرت استنباط و نظریه پردازی در آنان
۳. عمق بخشیدن به دانش حقوقی دانشجویان در حوزه حقوق بین الملل خصوصی

ب) اهداف ویژه:

۱. ارتقای قدرت تجزیه و تحلیل دانشجویان در مسائل پیچیده بین الملل خصوصی.
۲. آشنا ساختن دانشجویان با مسائل مهم تعارض قوانین و ارائه راه حل آنها
۳. مطالعه تطبیقی قواعد حل تعارض با رویکرد تطبیق آنها با فقه اسلامی و اصول و قواعد کلی شریعت اسلامی همانند قاعده الزام و قاعده نفی

سبیل

پ) مباحث یا سرفصل ها:

چند مبحث از مباحث زیر به انتخاب استاد درس تعیین و تدریس می شود:

۱. تعارض قوانین در مورد سهام شرکت های تجاری
۲. تعارض قوانین در مورد اموال مادی و مالکیت های فکری
۳. تعارض قوانین در مورد قراردادهای عادی و الکترونیکی
۴. تعارض قوانین در مورد اسناد عادی و الکترونیکی
۵. اجرای احکام مدنی و اسناد خارجی
۶. تعارض چند قانون ملی در مورد احوال شخصیه
۷. تعارض قوانین در مورد مسئولیت مدنی
۸. تعارض دادگاهها در دعاوی خصوصی بین المللی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. آشنایی دانشجویان با مسائل عملی و کاربردی تعارض قوانین
۲. توانمند سازی دانشجویان در انجام فعالیت های حقوقی مرتبط با بین الملل خصوصی

ث) راهبردهای ارزشیابی با توجه به موارد زیر (به تشخیص استاد درس):

فعالیت های کلاسی در طول نیمسال تحصیلی درصد

آزمون پایان نیمسال تحصیلی درصد

ج) فهرست منابع:

تذکره: تعدادی از کتاب ها به عنوان منبع درس معرفی شده و استاد درس موظف است از آخرین ویراست این کتاب ها و سایر کتاب های مرتبط و برخی از مقاله های معتبر استفاده کند.

۱) منابع فارسی:

۱. ارفع نیا، بهشید، حقوق بین الملل خصوصی: تعارض قوانین، ج ۲، تهران، بهتاب.
۲. الماسی، نجاد علی، حقوق بین الملل خصوصی، تهران، میزان.
۳. دانش پژوه، مصطفی، تعارض قوانین، مطالعه تطبیقی حقوق موضوعه و فقه اسلامی، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۴. -----، تعارض دادگاه ها، مطالعه تطبیقی حقوق موضوعه و فقه اسلامی، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه.
۵. سلجوقی، محمود، حقوق بین الملل خصوصی، ج ۲، تهران، میزان.
۶. شریعت باقری، محمدجواد، حقوق بین الملل خصوصی، تهران، میزان.
۷. صفائی، حسین، مباحثی از حقوق بین الملل خصوصی، تهران، میزان.
۸. فدوی، سلیمان، تعارض قوانین، تهران، طرح نوین اندیشه.
۹. متولی، سید محمد، احوال شخصیه بیگانگان در ایران، تهران، سازو کار.
۱۰. نصیری، مرتضی، تعارض قوانین در تجارت بین المللی، تهران، جنگل.
۱۱. نصیری، محمد، حقوق بین الملل خصوصی، تهران، انتشارات آگاه.

۲) منابع عربی:

۱. بجنوردی، محمدحسن، القواعد الفقهیه، ج ۳، قم: مؤسسه مطبوعاتی اسماعیلیان.
۲. بحرانی، محمد، صنقور علی، توضیح القواعد الفقهیه، ج ۱، بی جا، منشورات رشید، ۱۴۳۰ق.
۳. دراز، رمزی محمدعلی، فکرة تنازع القوانين فی الفقه الاسلامی، الاسکندریه، دارالجامعه الجدیدة للنشر، ۲۰۰۴.

۴. سامی بدیع منصور و اسامه العجوز، القانون الدولي الخاص، الطبعة الثالثة، بيروت، منشورات زين الحقوقى، ۲۰۰۹.

۵. مكارم شيرازى، ناصر، القواعد الفقهييه، قم، انتشارات مدرسه الامام اميرالمومنين (ع).

(۳) منابع انگلیسی:

Adrian, Briggs, The Conflict of Laws, third edition, Oxford University Press

۱. Brilmayer, R. Lea Conflict of Laws, Cases and Materials, Wolters Kluwer, ۵th Edition,
۲. Collier, J. *Conflict of Laws*, Cambridge: Cambridge University Press.
۳. Geert, Van Calster, European Private International Law, Second Edition, Hart Publishing
۴. James, Fawcett, Private International Law, Oxford University Press.
۵. Mc clean (D), The conflict of law, edition: london, sweet and Maxwell.

عنوان درس به فارسی:		متون حقوقی به زبان انگلیسی	
نوع درس و واحد	Legal Texts in English	عنوان درس به انگلیسی:	
☐ نظری ☐ پایه		دروس پیش نیاز:	
☐ عملی ☐ تخصصی		دروس هم نیاز:	
☐ نظری-عملی ☒ اختیاری		۲	تعداد واحد:
☐ رساله / پایان نامه		۳۲	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

الف) اهداف کلی:

۱. یادگیری لغات و مفاهیم حقوقی به زبان انگلیسی

۲. توانمندسازی دانشجویان برای استفاده از متون حقوقی انگلیسی جهت پژوهش

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی کلی دانشجویان به نظام کامن لا و نحوه استفاده از پرونده‌های قضایی

۲. آشنایی کلی دانشجویان به متون حقوقی به زبان انگلیسی و ساختار نظام کامن لا

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

یک یا چند مبحث از ۳ عنوان اصلی زیر (به صورت ترکیبی) به انتخاب استاد درس تعیین و تدریس می‌شود: [تدریس باید از هر سه قسمت

حقوق قراردادها، حقوق تجارت و آیین دادرسی مدنی باشد]

۱- Contract Law

a. Contract Formation in English Law (Essential Features of a Contract)

۱. Basic Contract Requirements:
۲. Offer
۳. Acceptance
۴. Consideration
۵. Legality of subject matter
۶. Contractual capacity
۷. Intention to create legal relations

b. Contractual Terms in English Law

۱. Classification of Terms:
 - ۱.۱. Express and Implied Terms
 - ۱.۲. Conditions and Warranties

۲. Exclusion Clauses
- c. The Authenticity of Contracts
 ۱. Mistake
 ۲. Misrepresentation
 ۳. Duress and Undue Influence
- d. Contract Enforceability (Discussing Different Types of the Contract):
 ۱. Valid
 ۲. Void
 ۳. Voidable
 ۴. Unenforceable
- e. Discharge of Contracts and Remedies for Breach
 ۱. Expiration
 ۲. Termination
 - ۲.۱. Breach
 - ۲.۲. Anticipatory Breach
 - ۲.۳. Termination for Breach
 ۳. Vitiation
 - ۳.۱. Misrepresentation
 - ۳.۲. Mistake
 ۴. Frustration

۲- Commercial Law (Mercantile Law, Trade Law)

- a. Merchants
 ۱. Individual Merchants
 ۲. General Partnership
 ۳. Limited Partnership
 ۴. Capital Companies
 ۵. Limited Liability Companies
- b. Stock Companies
 ۱. Capital and Securities of Stock Companies
 ۲. Organizational Structure of a Company
 ۳. Termination of Operations and Liquidation of Capital Companies
- c. Insolvency and Bankruptcy
 ۱. The Purpose of Insolvency Law
 ۲. Voluntary and Involuntary Insolvency
 ۳. Insolvency of Companies

۴. Bankruptcy of Individuals

d. Cheques and Promissory Notes

۱. Cheque on a banker
۲. Crossed Cheques
۳. Promissory Notes

۳- Civil Procedure Law

- a. Introduction to Court Systems
- b. Evidence
 ۱. The Role of Evidence
 ۲. Types of Evidence
 ۳. Specific Evidentiary Rules
- c. Discovery
 ۱. Purpose of Discovery
 ۲. Discovery Methods
 ۳. Objections to Discovery Requests
 ۴. Compelling Discovery
- d. Arbitration, Mediation, and Settlement
 ۱. Arbitration
 ۲. Mediation
 ۳. Settlement
- e. Appeals
 ۱. Starting an Appeal
 ۲. Briefs
 ۳. The Powers of Appellate Courts
 - ۳.۱. Affirming
 - ۳.۲. Reversing
 - ۳.۳. Modifying
 - ۳.۴. Remanding
۴. The Supreme Court

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

۱. ترغیب دانشجویان به پیش‌خوانی متون حقوقی انگلیسی و یافتن متون مشابه.

۲. شرکت دادن دانشجویان در روخوانی متون حقوقی انگلیسی و همچنین ترجمه و مقایسه آن‌ها با حقوق ایران.

۳. یافتن پرونده‌های مشابه با موضوع و قرار دادن آن‌ها در اختیار دانشجویان و تقسیم آن‌ها به سه گروه و کلاسی خواهان، خواننده و قضات برای برگزاری دادگاه تمرینی به زبان انگلیسی

۴. یافتن قوانین مرتبط با موضوع در حقوق انگلیس و یا سایر کشورهای دارای نظام کامن‌لا و ارائه آن

ث) راهبردهای ارزشیابی با توجه به موارد زیر (به تشخیص استاد درس):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیمسال تحصیلی درصد

آزمون پایان نیمسال تحصیلی درصد

ج) فهرست منابع:

تذکره: تعدادی از کتاب‌ها به عنوان منبع درس معرفی شده و استاد درس موظف است از آخرین ویراست این کتاب‌ها و سایر کتاب‌های مرتبط و برخی از مقاله‌های معتبر استفاده کند.

۱) Contract law

1. An Introduction to Law (Third Edition), Phil Harris, Weidenfeld And Nicolson.
2. Catharine MacMillan, Mistake in contract law, Hart Publishing, London.
3. Catherine Elliot, Frances Quinn, Contract Law, Pearson Academic, London.
4. Chris Turner, Contract law, (key case), Holder Education , London.
5. Elliot, Catherine Frances Quinn, Contract Law, Pearson Academic, London.
6. Harris, Phil, An Introduction to Law (Third Edition), Weidenfeld And Nicolson.
7. Janet O Sullivan, Jonathan Hilliard, The law of contract, Oxford University Press, London.
8. MacMillan, Catharine Mistake in contract law, Hart Publishing, London.
9. Max Young, Understanding Contract law, Routledge Cavendish Publishing, London.
10. Monaghan, Nicola Chris Monaghan, Beginning Contract Law, Routledge publish, London.
11. Nicola Monaghan, Chris Monaghan, Beginning Contract Law, Routledge publish, London.
12. Richard Stone, The modern law of contract, Routledge Publishing, London And New York.
13. Stone, Richard The modern law of contract, Routledge Publishing, London And New York.
14. Sullivan, Janet O Jonathan Hilliard, The law of contract, Oxford University Press, London.
15. Turner, Chris, Contract law, (key case), Holder Education , London,
16. Young, Max, Understanding Contract law, Routledge Cavendish Publishing, London.

۲) Commercial law

1. Bourne, Nicolas, *Bourne on Company Law*, Routledge, London.
2. Charlesworth's Business Law (Sixteen Edition), Paul Dobson, Sweet & Maxwell.

۳. Dine, Janet, *Company law*, London, Palgrave.
۴. Ridley, Ann, *Key Facts Company Law*, Hodder Education, London.
۵. Schneeman, Angela, *The Law of Corporations and other Business Organizations*, Delmar, New York.
۶. Sealy, Len and Sarah Worthington, *Sealy & Worthington's Cases and Materials in Company Law*, Oxford University Press, London.
۷. Sheikh, Saleem. *A Guide to Companies Act 2006*, London, Routledge. Cavendish.
۸. Wild, Charles, Stuart Weinstein, Josephin Bisacre, *Smith and Keenan's COMPANY LAW*, Pearson Education Limited, London.

۳) Civil Procedure Law

۱. The Civil Procedure Rules ۱۹۹۸, No. ۳۱۳۲ (L.۱۷) SUPREME COURT OF ENGLAND AND WALES COUNTY COURTS. Parts ۶, ۹, ۱۱, ۱۲, ۱۵, ۱۹, ۲۰, ۲۳, ۲۴, ۲۵, ۲۷, ۳۲, ۳۴, ۳۵, ۴۰, ۴۱.

عنوان درس به فارسی:		متون حقوقی به زبان فرانسه	
عنوان درس به انگلیسی:	Legal Texts in French	نوع درس و واحد	
دروس پیش‌نیاز:		پایه ☐	نظری ☒
دروس هم‌نیاز:		تخصصی ☐	عملی ☐
تعداد واحد:	۲	اختیاری ☒	نظری-عملی ☐
تعداد ساعت:	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

.....

الف) اهداف کلی:

۱. یادگیری لغات و مفاهیم حقوقی به زبان فرانسوی
۲. توانمندسازی دانشجویان برای استفاده از متون حقوقی فرانسه جهت پژوهش

ب) اهداف ویژه:

۱. آشنایی کلی دانشجویان نسبت به نظام حقوقی رومی ژرمنی
۲. آشنایی دانشجویان با متون حقوقی به زبان فرانسه و ایجاد زمینه مناسب برای شناخت مبانی حقوق فرانسه و مقایسه آن با حقوق ایران

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

یک یا چند مبحث از ۳ عنوان اصلی زیر (به صورت ترکیبی) به انتخاب استاد درس تعیین و تدریس می‌شود.

۱-Evolution du droit civil français

۱-۱-le droit civil avant le code civil

۱-۲-le droit civil après le code civil

۱-۳-le droit civil contemporain après les reformes survenues

۲- Sources du droit

۲-۱- Sources écrites

۲-۲- Sources non- écrites

۳- Sources de l'obligation

۳-۱- l'obligation contractuelle

۳-۱-۱- Contrats et quasi – contrats

۳-۱-۱-۱- Notion du contrat

- ۳-۱-۱-۲- Classification des contrats
- ۳-۱-۱-۳- Formation du contrat
- ۳-۱-۱-۴- Principes directeurs du contrat
- ۳-۱-۱-۵- Contenu du contrat
- ۳-۱-۱-۶- Théorie des nullités
- ۳-۲- l'obligation délictuelle
- ۳-۲-۱- Responsabilité extracontractuelle
- ۳-۲-۲- Personne responsable
- ۳-۲-۳- Faits générateurs de la responsabilité
- ۳-۲-۴- Causalité
- ۳-۲-۵- Responsabilité complexes
- ۳-۲-۵-۱- Responsabilité spéciales
- ۳-۲-۵-۲- accidents de la circulation
- ۳-۲-۵-۳- produits défectueux
- ۳-۲-۵-۴- Responsabilité professionnelles
- ۳-۲-۵-۵- Réparation du dommage

۴-**Droit des contrats**

- ۴-۱- Effets du contrat
- ۴-۲- Exécution du contrat

۵- **Régime général des obligations**

- ۵-۱- Extinction des obligations
- ۵-۲- Obligation naturelle

۶-**Droit commercial**

- ۶-۱- L'entreprise Individuelle
- ۶-۲- L'entreprise Sociétaire

- ۶-۳-La constitution de la société
- ۶-۴-Les modifications de la société
- ۶-۵-La cession de l'entreprise sociale
- ۶-۶-La disparition de la société
- ۶-۷-Les contrats commerciaux
- ۶-۸-Les titres commerciaux
- ۶-۹-La Liquidation judiciaires

ج) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف

۱. ترغیب دانشجویان به افزایش علاقه به آشنایی با نظام حقوقی فرانسه
۲. شرکت دادن دانشجویان در انجام پژوهش های انفرادی و گروهی و تهیه مقاله های کوتاه به زبان فرانسه در موضوعات مختلف حقوق مدنی فرانسه
۳. تشویق دانشجویان به ارائه نظریه های نوین حقوق فرانسه در قلمرو موضوعات خاص با راه حل های مختلف در حقوق ایران و منطقه فراغ.

ث) راهبردهای ارزشیابی با توجه به موارد زیر (به تشخیص استاد درس):

فعالیت های کلاسی در طول نیمسال تحصیلی در صد
آزمون پایان نیمسال تحصیلی در صد

ج) فهرست منابع:

تذکره: تعدادی از کتاب ها به عنوان منبع درس معرفی شده و استاد درس موظف است از آخرین ویراست این کتاب ها و سایر کتاب های مرتبط و برخی از مقاله های معتبر استفاده کند.

A- Evolution du droit

- ۱-AUBERT, J.L., Introduction au droit, et thèmes fondamentaux du droit civil, Sirey.
- ۲- CARBONNIER, J., Sociologie juridique, PUF.
- ۳- CORNU, J., Droit civil, Introduction au droit, Montchrestien, ۲۰۰۷.
- ۴- GILISSEN, J. Introduction historique au droit. Esquisse d'une histoire universelle du droit, Bruyant.
- ۵- KELSEN, H. Théorie pure du droit, trad. ch. Eisen Mann, Dalloz.

- ۶- OURLIAC, P., Etudes d'histoire du droit médiéval, Picard.
- ۷- PH. LEVY J. et A. CASTALDO, Histoire du droit civil, Dalloz.
- ۸- Ph. MALAURIE et P. MORVAN, Droit civil, Introduction générale, Déferions.
- ۹- PH. MALAURIE, L'effet pervers des lois in Ecrites en hommage a G. CORNU, PUF.
- ۱۰- PLAYOUST, D, Normativité et légitimité du droit, RRJ.
- ۱۱- TERRE, F. Introduction général au droit, Dalloz.

B- Le Droit des obligations

۱. BENABENT, A. Droit des obligations, L.G.D.J.
۲. CARBONNIER J., Droit civil, t. ۴, Les obligations, P.U.F.
۳. COLLART, F. DUTILLEUL et Ph. DELEBECQUE, Contrats civiles et commerciaux, Précis Dalloz.
۴. FLOUR, J. et J. L. AUBERT, Les obligations, ۱. L'acte juridique, par J.L. Aubert, Armand Colin.
۵. GHESTIN, J. Traité de droit civil, la formation du contrat, L.G.D.J.
۶. H., J. et L. MAZEAUD, F. CHABAS, Leçons de droit civil, Obligations : théorie générale, par F. CHABAS, Montchrestien.
۷. JULIENNE, M. Le régime général des obligations après la réforme, LGDJ.
۸. Ph. DELEBECQUE, F.-J. PANSIER, Droit des obligations, Régime général, à jour de la réforme du droit des contrats et des obligations, LexisNexis.
۹. Ph. DELEBECQUE, F.-J. PANSIER, Droit des obligations : contrat et quasi-contrat, LexisNexis.
۱۰. Ph. MALAURIE et L. AYNES, Droit civil, Les obligations, Cujas.
۱۱. STARCK, B. obligations, ۲. Contrat et quasi-contrat, Régime général, Litec.
۱۲. STARCK, B. Les Obligations, ۲, contrat, Par H. ROLAND et L. BOYER, Litec.
۱۳. TERRE, F. PH. SIMLER, Y. LEQUETTE, et CHENDE F., Droit civil, Les obligations, Précis Dalloz.
۱۴. TERRE, F. La réforme du droit des obligations, Dalloz.

C- Responsabilité extracontractuelle

۱. C.DUBOIS, Responsabilité civile et responsabilité pénale, L.G.D.J.
۲. G. VINEY, les conditions de la responsabilité, L.G.D.J.
۳. G. VINEY, Traité de droit civil, Introduction a la responsabilité, sous la direction de Jacques Ghestin. L.G.D.J.
۴. J.FLOUR, J.L. AUBERT, le Rapport d' obligation, Sirey .
۵. J.S. BORGHETTI, la responsabilité du fait des produits , L.G.D.J.
۶. J.S. BORGHETTI, les intérêts protégés et l' etendue des Préjudices réparable en droit de la responsabilité civile extra –contractuelle ,L.G.D.J.
۷. M. BACACHE, la responsabilité civile extracontractuelle ,L.G.D.J.
۸. M.BOUTONNET, le principe de précaution et la responsabilité civile, L, G.D.J.
۹. M. FABRE-MAGNAN, Responsabilité civile et quasi –contrats, PUF
۱۰. Ph. LE BRUN, la responsabilité civile extracontractuelle, litec.
۱۱. Ph. LE TOURNEAU ,Droits de la Responsabilité et des contrats ,Dalloz.
۱۲. Ph. MALAURIE ,L.AYNES, Ph. STOFFEL-MUNCK, Droit des obligations ,L.G.D.J.

D- Droit commercial

۱. Anne Fauchon et Philippe Merle, Droit Commercial, Sociétés commerciales. Dalloz.
۲. Dominique Lege ais, Droit commercial et des affaires, Sirey.
۳. Georges Decocq et Aurélie Ballot-Léna, Droit commercial: Actes de commerce - Commerçants - Fonds de commerce - Baux commerciaux - Concurrence – Consommation – Contrats commerciaux, Dalloz.
۴. Jean-Bernard Blaise et Richard Desgorces, Droit des affaires: Commerçants – Concurrence – Distribution. LGDJ.
۵. Jony Randrianirina et Caroline Houin-Bressand, Cours de droit commercial, Gualino Editeur.
۶. Romuald Szramkiewicz et Olivier Descamps, Histoire du droit des affaires, LGDJ.

